REGD. No. MNL 18 ESTD: 1930 21-9-1990 శుక్రవారం రు. 1.50 లు

జమీన్ రైతు

సంపుటి: 61 సంచిక 88 స్థాపకులు: నెల్లూరు వెంకట రామానాయుడుగారు మేనేజింగ్ ఎడిటర్: నెల్లూరు శ్రీరామమూర్తి సంపాదకుడు : నెల్లూరు నరేంద్రప్రసాద్

పోటీ కాంగ్రెస్ శాసనసభ పార్టీ?

(మా హైదరాబాదు విలేఖరి)

డాక్టర్ చెన్నారెడ్డి నాయకత్వానికి సవాలుగా పోటీ సి. ఎల్. పి ని ఏర్పాటు చేయాలని అసమ్మతివాదులు ప్రయత్నాలు ప్రారంభించారు. ఈ నెల 20 వ తేదీ శ్రీ పి శివశంకర్ రంగంలోకిదిగి పోటీ సి. ఎల్. పి ఏర్పాటుకు పథుంకట్టడంతో అసమ్మతీయులకు కొండంత బలంవచ్చింది చెన్నారెడ్డిని వ్యతిరేకిస్తున్న ఎమ్మెల్యే

చెన్నారెడ్డికి వ్యతిరేకంగా శివశంకర్ రంగంలో దిగాడు!

నుంచి అసెంబ్లీ సమావేశాలు ప్రారంభం కానున్న నేపథ్యంలో పోటీ లెజిస్లేచర్ పార్టీ నిర్ణయం అధికారపక్షం గుండెల్లో గుబులుపుట్టిస్తోంది. చెన్నా నాయకత్వానికి గండికొట్టేందుకు మాజీ కేంద్ర మంత్రి లందరూ ఒకజట్టుకట్టి అసెంబ్లీలో సహాయ నిరాకరణ చేపట్టడం ఈ పోటీ సి ఎల్ పి ఉద్దేశ్యం ప్రతిపక్షాలనుంచి వచ్చేవిమర్శ లకు స్పందించకుండా, సమయం వచ్చి నపుడు చెన్నారెడ్డిని, ఆయన మద్దతు దార్లను ఇరకాటంలో పెట్టాలన్నది అసమ్మతీయుల వైఖరిగా కనబడుతోంది. చెన్నా నాయకత్వాన్ని ఇరకాటంలో పడేసేందుకు పోటీ సి. ఎల్. పి. తప్ప మరో మార్గం లేదని శివశంకర్ భావిస్తున్నట్లు తెలుస్తోంది. అయితే శివశంకర్ వ్యూహానికి అధిష్టానవర్గం అనుమతి ఉందా లేదా తెలియరావడంలేదు. అసమ్మతీయులతో శివశంకర్ మాట్లాడుతున్న తీరుచూస్తుంటే మాత్రం పరోక్షంగా అధిష్టానవర్గం ఆశీస్సు లున్నట్లే తోస్తోంది. అయితే పోటీ సి. ఎల్. పి. ఏర్పాటుకు ఎంతమంది ఎమ్మెల్యేలు ముందుకు వస్తారన్నది ఇదమిద్ధంగా తెలియటంలేదు ఇలా చేయటంవల్ల చెన్నారెడ్డిని ఇరకాటంలో పెట్టడం అటుంచి ఏకంగా ప్రభుత్వానికే ముప్పు

—8 వ పేజీలో

సిఎల్‌పి త్రయంపై అసమ్మతీయుల కన్నెర్ర

20 తేదీ నుంచి ప్రారంభం కానున్న అసెంబ్లీ సమావేశాల్లో మంత్రులు, శాసన సభ్యుల మధ్య 'సయోధ్య' కుదిర్చి ప్రతి పక్షాల దాడిని తిప్పికొట్టేందుకు సి ఎల్ పి నేత డాక్టర్ చెన్నారెడ్డి ముగ్గురు మంత్రులతో శాసనసభ సమన్వయ ఉపసంఘాన్ని నియమించారు. ఇందులో శ్రీ కె. జానారెడ్డి, శ్రీ డి. శ్రీనివాస్, శ్రీమతి ఉమా వెంకట రామిరెడ్డి సభ్యులుగావున్నారు. శాసనసభ అనుభవాన్ని బట్టి చూస్తే ఇందులో శ్రీ జానారెడ్డికి మాత్రం అనుభవంవుంది. శ్రీనివాస్ శాసనసభకు పూర్తిగా కొత్త, ఇక ఉమా వెంకటరామిరెడ్డికి ఎమ్మెల్యేగా అను

హైదరాబాదు వర్తమానం

భవం ఉన్నప్పటికీ శాసన సభ్యులను కలుపుకుపోయేంత తీరిక ఆమెకులేదు జానారెడ్డిని మినహాయిస్తే మిగతా ఇద్దరు

—8 వ పేజీలో

14 వేది నెల్లూరులో గోపాలరెడ్డిగారి సన్మానసభ: మొదటి పూలమాల: మొదటి అభినందనం అగస్త్యరెడ్డి వెంకురెడ్డిది. గోపాలరెడ్డిగారికి దాదాత్ర్యమైన ప్రతిమను బహూకరిస్తున్న యర్లపల్లి గోవిందరెడ్డి. నిల్చున్నవారిలో పి. వి. రమణారెడ్డి, వై. వి రెడ్డి, పి. సి. రెడ్డి, సురపూరు కోదండరామరెడ్డి వున్నారు.

గోపాలరెడ్డిగారికి సాహితీ సింహపురి సన్మానం

మా ప్రత్యేక విలేఖరి

సన్మానించడమేగాని సింహపురిలో సన్మానాలందుకొనని వాడు డాక్టర్ బెజవాడ గోపాలరెడ్డి. ప్రతి సంవత్సరం కవిత్రయ జయంతులలో ముగ్గురికి; స్వర్గీయ తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారి వర్ధంతిలో ఒకరికి; సుదర్శనమ్మ మహిళాసభలో తిక్కవరపు సుదర్శనమ్మగారి పేరుతో ఒకరికి క్రమం తప్పకుండా సన్మానం జరుపుతుంటారు శ్రీ గోపాలరెడ్డి. మధ్యలో ఇతర సభల్లో ఆయనచేత సన్మానం జరిపించుకునేవారెందరో! అటువంటిది ఈ సంవత్సరం పరిస్థితి ఎదురు తిరిగింది. సన్మానప్రదాతగావున్న దాను ఇటీవల గ్రహీత అయిపోయారు! కేంద్ర సాహిత్య అకాడమి ఈ సంవత్సరం అనువాద సాహిత్యానికి గోపాలరెడ్డిగారిని సన్మానించింది; మద్రాసు-రాజాలక్ష్మి అవార్డు ఆ మర్నే వరించింది; అమెరికాలో డాక్టర్ వై వి రావు-డాక్టర్ జ్యోతిరావుగారల అవార్డు కూడా ఆయనకే అందింది బయట దాదాపు ఆరుమంది ఇన్నిరకాలుగా ఇంతగా సన్మానిస్తుంటే స్వస్థానంలో సన్మానించకుండడం తమకే అవమానమనుకున్నారేమో. అందుకుగా ఏర్పాటైన అభినందన సమితి, నెల్లూరులోని సాహిత్య సాంస్కృతిక సేవాసంస్థలన్నీ కలసి 14 వేది గోపాలరెడ్డిగారిని ఆత్మీయంగా, అత్యంత గౌరవ ప్రపత్తులతో ఘనతరంగా సన్మానించాయి.

దీన్ని సన్మానసభ అనడాన్ని గోపాలరెడ్డిగారు ఆక్షేపించారు; అభినందన సభ అనమన్నారు. వారి వచనంలో మాటలలో అభినందన—చేతలలో సన్మానసభ అయిందది. ఎన్ని సంస్థలు, ఎన్ని పూలమాలలు, ఎన్ని కానుకలు, దాదాత్ర్యమైన ప్రతిమలతోడ ఎన్ని బహూకృతులు! ప్రతి వందనానికి కూడా కాస్తయినా తలవంచని రసింద్రమూర్తి కిమ్మను గోపాలరెడ్డి అటువంటి గోపాలరెడ్డిగారికి అసంఖ్యాకమైన పూలమాలలన్నీ కలిసి 'తలవంపు'లు తెచ్చాయి! గోపాలరెడ్డిగారు మొట్టమొదటగా ఆంధ్రరాష్ట్ర ముఖ్యమంత్రి అయినప్పుడు 1955లో నెల్లూరు కస్తూరిదేవి విద్యాలయం ప్రాంగణంలో బ్రహ్మాండమైన సన్మానసభ జరిగింది. 1967లో ఉత్తరప్రదేశ్ గవర్నర్ అయినప్పుడు జిల్లాపరిషత్తులో శ్రీ మేగోరె ఒక సన్మానసభ జరిపారు. అవి అధికారంలో వున్నప్పటి సన్మానాలు. ఆతర్వాత సాహిత్యపరంగా భావకవిగా నెల్లూరులో జరిగిన తొలి సన్మానం ఇది. ఒక జ్యోతిష్యశాస్త్రజ్ఞుడు అనౌచిత్యంగా సభాముఖంగా ప్రకటించినట్లు గోపాలరెడ్డిగారికి ఇది చివరి సన్మానసభకాదు; ఇంకా వున్నాయి. ఇది మా జ్యోతిష్యం!

—తరువ 10 పేజీలో

పినాకినీ తీరం

నెల్లూరు రాజకీయం

''రాజకీయమా, నీకు సిగ్గు లేదా!'' అంటూ కాంగ్రెస్ అభిమాని అయిన నెల్లూరు పౌరుడొకడు వాపోతున్నట్టు వినవచ్చింది. ఆయనకేమని జవాబు చెప్పాలో తోచలేదు; ఆయన అభిప్రాయం తనకే తెలియదు. అయినా ఈ రోజులలో నెల్లూరులో మంత్రి జనార్దనరెడ్డిగారితో జరిగిన అనేకానేక మునిసిపల్ కార్యక్రమాలు కాంగ్రెసువారంతో ప్రతిస్పందించిన శక్తివంతులుకు ఆ రోజుల ఒక నిదర్శనం దాదాపుగానే అభిప్రాయపడే మాగటివులెందరున్నారో మనకేంతెలుసు!

ఈ పదిమాసాల కాంగ్రెసు పునఃపాలనలో జనార్దనరెడ్డి - శ్రీనివాసులురెడ్డి ఇద్దరూ మంత్రులుగానే వుంటున్నారు. నెల్లూరు తెలుగుదేశం మునిసిపాలిటీ ఇప్పటివరకు ప్రతి కార్యక్రమాన్ని శ్రీనివాసులురెడ్డిగారితోనే జరిపింది. అటువంటి మునిసిపాలిటీ హఠాత్తుగా ఒక్కసారి జనార్దనరెడ్డిని కౌగలించుకున్నదంటే విడ్డూరమేగదా? చూడేవారు ఎవరికైనా ఆశ్చర్యమేగదా? ఆ పౌరుని ఆవేదనకూడా అదే!

''సిగ్గులేదా?'' అని అతను ప్రశ్నించింది ఇంతకూ ఎవర్ని? అది ఎవరికి వర్తిస్తుంది? అతను ఆమాటనుద్దేశించింది వ్యక్తులకుకాదు, రాజకీయాలకు; కాని వ్యక్తులు లేకుండా రాజకీయాలెక్కడుంటాయి? రేణ్మూకా రమేష్‌రెడ్డికాని, మరొకరుగాని సిగ్గు విడియాలు, వుడిలానుబిత ఆలోచనలు, రటపటాయింపులు లౌక్యాలు పెట్టుకుంటే అతడు రాజకీయవాదికాలేదు! అవసరాన్నిబట్టి, అవకాశాన్నిబట్టి మారకుంటే అతడు రాజకీయాలలో వుండదానికి అర్హుడేకాడు! ఎవరో మెచ్చుకునేట్టు అప్పుడు నైతికవిలువలనే రాజకీయాలకు ఎవరూ వున్నారంటేనే వదిలివేయాల! అందువల్ల శ్రీనివాసులురెడ్డిని వదలి జనార్దనరెడ్డిని పట్టుకున్నాడని రమేష్‌రెడ్డిని నిందించి ఏమిలాభం!

అప్పుడు ఆ వూరిలో తన శత్రువు శ్రీనివాసులురెడ్డి వ్యతిరేకి; తన శత్రువుకు శత్రువు తనకుమిత్రుడు కాబట్టి అప్పుడు శ్రీనివాసులురెడ్డిని అంటిపెట్టుకొని వుండవలసి వచ్చింది. ఇప్పుడు తన శత్రువు వేరొకరు. తన అభిప్రాయంలో ఆ శత్రువుకు ప్రస్తుతం పూర్తిగా అనుకూలుడుకాని మంత్రి జనార్దనరెడ్డి అందువల్ల ఆయనకు సన్నిహితుడై వుంటారు రమేష్‌రెడ్డి. ఇది సత్యసాధారణమైన రాజకీయ పరిణామం. ఇదికేవలంనాపూహమాత్రమే; అంతరంగిక విషయాలు తెలిసినవారు చెప్పాలంటారు. కాని ఈ పరిణామంఆకస్మికమైనదని నేననుకోవడంలేదు. కొన్నినెలలుగా అండర్‌గ్రౌండ్‌లో జరిగిన కృషి నేడు బహిరంగంగా వేదికమీద వ్యక్తమయింది వుండాలి. ఈవిధంగా అనుకోవడానికి కూడా ఆస్కారముంది. ఇటువంటి సమైక్యతను కోరుకుంటున్న వుభయ బంధుమిత్రులు కొందరుండినారని వినికిడిగావుంటోంది.

ఈ నూతన పరిణామం రమేష్‌రెడ్డికి ఒక సమస్యేకాదు. రమేష్‌రెడ్డి అందరికీ అందుబాటైన వుత్సాహవంతుడైన యువకుడే. కాని నేడు నెల్లూరుకటపుల వున్న అధ్వాన్న పరిస్థితుల్లో రమేష్‌రెడ్డిని ఏ ఎన్నికలలో అయినా సింహపురి పౌరులు అభిమానించగలరని ఆశించడం కష్టం ఉత్తరమాధ్యమలోని చిక్కంతా జనార్దనరెడ్డి గారికే.

—తరువ 10 వ పేజీలో

సంపన్నులను అనర్హులను చేయడానికభ్యంతర మెందుకు?

(గతవారం తరువ)

దేశంలోనిఉద్యోగసమస్యఎంతతీవ్రంగా వుందంటే- గతసంవత్సరం కేంద్ర పబ్లిక్ సర్వీస్ కమీషన్ 4622 ఉద్యోగాలకు ప్రకటన చేస్తే-4 లక్షల 64 వేల మంది దరఖాస్తుచేశారు. ఎస్‌సీ, ఎస్‌టీ రిజర్వుడు స్థానాలు తీసివేస్తే-ఒక్క ఉద్యోగానికి 129మంది పోటీపడవలసివచ్చింది. ఇప్పుడు రిజర్వేషన్ కూడా అమలైతే- ఒక్క ఉద్యోగానికి 192 మంది కొట్టుకరావాలి. అంటే సాధారణ కులాలకు చెందినవారిలో ఒక్కడు ప్రభుత్వోద్యోగంద్వారా జీవనోపాధి సంపాదించుకో గల్గితే - 200 కుటుంబాలు ఆర్థికసమస్యలతో అల్లాడవలసి వుంటుందన్నమాట.

ఈ వాస్తవం గ్రహించిన ఏయువకుడైనా వి.పి.సింగ్ నిర్ణయాన్ని వ్యతిరేకించకుండా ఎట్లావుండగలడు? ఉద్యోగాలలో రిజర్వేషన్లనేది- ఒక ఉద్రేకపూరితమైన సామాజిక సమస్య. అటువంటి సున్నితమైన అంశాన్ని రాజకీయ ప్రయోజనాలకు వాడుకోజూడడమే వి పి సింగ్ చేసిన నేరం, ద్రోహం.

తాను తీసుకున్నది విద్రోహపూరితమైన నిర్ణయమన్న వాస్తవాన్ని గుర్తించడానికి నిరాకరిస్తున్నాడాయన సున్నితమైన ఈ సమస్యపట్ల నిర్భయంగా, నిజాయితీగా తమ భావాలను వ్యక్తం చేయలేని రాజకీయ పార్టీల బలహీనతను ఆసరాగా తీసుకొని తన తప్పును సమర్థించుకోజూస్తున్నాడాయన. దేశంలోని ఏ పార్టీకూడా రిజర్వేషన్లను బహిరంగంగా వ్యతిరేకించే పరిస్థితిలో లేదు. అన్ని పార్టీల నాయకులూ రిజర్వేషన్ కాలం పెంచడం అన్యాయమని సైగ్గా వాపోతున్నారు; బయటకు మాత్రం నోరు తెరవలేక పోతున్నారు. జనతాదళ్ నాయకుల సంగతే తీసుకోండి బిజూపట్నాయక్ ధైర్యంగా ఈనిర్ణయాన్ని వ్యతిరేకించారు కాని ఒరిస్సాలోని వెనుకబడిన తరగతుల ఎమ్మెల్యేలందరూ ఒకటై వి పి సింగును కలిసి మద్దతు ప్రకటించేసరికి, తన రాజకీయ అస్తిత్వం ప్రమాదంలో పడుతుందని భయపడి నిశ్శబ్దం పాటిస్తున్నారు.

రిజర్వేషన్లపై తన అభిప్రాయం ప్రక

—తరువ 10వ పేజీలో

రిజర్వేషన్లతో అగ్రవర్ణాల పౌరులకు అన్యాయం

జమీన్ రైతు

ఈ నష్టం ఎవరిది?

ప్రధాని వి. పి. సింగ్ రగిల్చిన రిజర్వేషన్ల చిచ్చు దేశాన్ని దహించివేస్తున్నది. నిన్నటివరకు స్నేహితులుగా సన్నిహితులుగా కలిసి మెలిసి వుంటున్న యువకులు ప్రధాని పుణ్యమా అని కులాలుగా విడిపోయి శత్రుకూటాలుగా తయారై పరస్పరం దౌర్జన్యాలు జరుపుకుంటున్నారు. విద్యార్థులు యువకులేకాదు, స్వార్థపరులైన రాజకీయ వాదులు కతితరులుకూడా ద్వేషాలు రెచ్చగొడుతున్నారు, హింసాచర్యలకు పురిగొల్పుతున్నారు, ప్రోత్సహిస్తున్నారు. దేశంలో ఏ మూల చూచినా రిజర్వేషన్ల ప్రతికూల అనుకూల వుద్యమాలు, ఘర్షణలు, పోలీసు కాల్పులు, చావులు, బంద్‌లు, రోడ్డు రైలు రోకోలు, విధ్వంస కాండలు... దేశం సెగలు పొగలు విరజిమ్ముతున్న అగ్నిపర్వతంవలె మండిపోతున్నది.

తన రాజకీయ అస్తిత్వంకోసం, పదవిని నిల్పుకోవడంకోసం వి. పి. సింగ్ ఎవ్వరినీ సంప్రదించకుండా రిజర్వేషన్లను ప్రకటించి వేశారు. కాని, పేదవారికి సహాయపడడానికి ఇది న్యాయమైన శాస్త్రీయమైన పద్ధతికాదని ఆయనకూ తెలుసు. కులరీత్యాకాక, ఆదాయాన్ని ప్రాతిపదికగాతీసుకొని పేదవారికి సహాయపడడమొక్కటే వుత్తమమార్గమని పార్టీకతీతంగా దేశంలోని విజ్ఞులందరూ భావిస్తున్నారు. తమ అభిప్రాయాలను బహిరంగంగా వెలిబుచ్చుతున్నారు. సాంఘికంగా వెనుకబడినవారికి ఆ రంగంలో ప్రత్యేక సముద్ధరణ కార్యక్రమాలు చేపట్టడానికి ఎవ్వరికీ ఎటువంటి ఆక్షేపణాలేదు. కాని పదవులకోసం, ఓట్లకోసం, జనాకర్షణకోసం మత–ప్రాంత–భాషాభేదాలతో సంకుచితంగావున్న దేశాన్ని రాజకీయనాయకులు కులాలవారీగా కూడా పరమమూర్ఖంగా విభజించివేస్తున్నారు, ప్రజలను కొట్టుకచావమంటున్నారు. ఈ విషయంలో ఇప్పుడు పార్లమెంటు ఒక్కటే ఈ కులాల చిచ్చును ఆర్పగలిగివుంది.

ఇక్కడ వ్రాయదలచింది రిజర్వేషన్ల విషయంకాదు. రిజర్వేషన్ల ప్రతికూల, అనుకూల ఆందోళనలతో వుద్యమాలతో ప్రజలు తీవ్రమైన కష్టనష్టాలకు గురియవుతున్నారు; బస్సులు, రైళ్ళను ధ్వంసంచేయడం, తగులబెట్టడంద్వారా ప్రభుత్వ ఆస్తికి విపరీతంగా నష్టం కల్గిస్తున్నారు. ఏ సమస్య వుత్పన్నమైనా, ఎవరికి కోపం వచ్చినా, ఎవరిలో వుద్రేకం ప్రకోపించినా చివరకు అగచాట్లపాలవుతున్నది, ప్రభుత్వ ఆస్తుల విధ్వంసంవల్ల రేట్లపెంపకం, పన్నుల విధింపుద్వారా బరువు భారాలను మోయవలసివస్తున్నదీ ప్రజలే!

మాటకొస్తే బంద్ అంటున్నారు; అంగళ్ళు, హోటళ్ళు, స్కూళ్ళు, బ్యాంకులు, రిక్షాలు ఆటోలు, బస్‌లు అన్నిటినీ బంద్‌చేయిస్తున్నారు. ప్రజాజీవనాన్నే స్తంభింపజేస్తున్నారు. అంగళ్ళు, స్కూళ్లు, బ్యాంకులు లేకుంటే ఒక్కరోజుకు మునిగిపోదు. కాని హోటళ్ళు లేకుంటే తిండికి కాఫీకి వాటిమీదనే ఆధారపడిన పరాయివూళ్ళవారు–ముఖ్యంగా విద్యార్థులు– పస్తుపడివుండవలసిందేగదా? బస్‌లు, ఆటోలు, రిక్షాలవంటి రవాణాసౌకర్యాలులేకుంటే ప్రమాదస్థితిలోవున్న రోగులు, ఆపదలోవున్న ఆత్మబంధుమిత్రులను చూడదలచుకున్నవారు ఏమి చేయాలి? రోగులైతే సకాలానికి వైద్యసౌకర్యంలేక చావాలి; ఎంత అవసరమైనా, ఎంత ప్రాణప్రదమైన పనియైనా మానుకొని నష్టపోవాలి, అంతేగదా! ప్రజలకు తీవ్రనిబ్బంధులు కల్గించడంద్వారా, ఏ ప్రజల సహకారానికి వుద్యమకారులు బంద్‌ను వుద్దేశిస్తారో, ఆ ప్రజల ఆగ్రహానికి గురియవుతున్నారనే వాస్తవాన్ని గ్రహించడంలేదు. బంద్‌లు, సమ్మెలవల్ల వుత్పత్తినష్టాలు, ఏరోజు సంపాదనతో ఆరోజు గడుపుకునే పేదశ్రమజీవుల పొట్టగొట్టడాలవంటివి వుండనేవున్నాయనుకోండి!

బస్సులను, రైళ్ళను ఎక్కడికక్కడ నిలిపివేస్తున్నారు; వాటిని తగులబెడుతున్నారు. దీనివల్ల ప్రయాణీకులు ఎనలేని బాధలకు అసౌకర్యాలకు గురియైపోతున్నారు. సకాలంలో గమ్యస్థానం చేరలేక, తిండికిసైతం చేతిలో చిల్లిగవ్వలేక అగచాట్లపాలవుతున్నారు; ఈవిధంగా ఆటంకాలు కల్గించేవారిని విధ్వంసకశక్తులుగా తిట్టిపోస్తున్నారు. ఏమంటి కార్యాచరణైతే తాము వుద్యమం నడుపుతున్నామనుకుంటున్నారో దాని ప్రయోజనాన్నే మంటగలుపుకొంటున్నారు. అసలు బస్సులు, రైళ్ళు ఎవరివి? మనవికావా? వాటిని తగులబెట్టడం మన ఇంటికి నిప్పుబెట్టుకోవడం కాదా? ఈ నష్టం మనదికాదా? వుద్యమకారులు– వారు ఎవరైనా– విధ్వంసకవిధానాలను విడనాడడం వాంఛనీయం.

జమీన్ రైతు

20–9–1940

16 పేజీలు అణా

నెల్లూరు ముచ్చట్లు

ఏటి వరద

కోటవద్ద శిద్దవరం గ్రామం, తిప్పకాల్వకు దూర్పునవుంది. వాటికి సేద్యమంతా తిప్పకాల్వతో పడమరవుంది. శ్రీ పురుషులంతా ప్రతినిమిషం ఆ తిప్పకాల్వలో దిగిపోవాలె. అందువల్ల సిగ్గు విడియవలసి ఆడ మగ భేదంలేకుండా గుడ్డలు విప్పి నెత్తినబెట్టుకొని నగ్నదృశ్యంతో నడుస్తారు. ఇది "దారికైనా వానికైనా" తప్పదు.

ఇక్కడ వెనుక అబ్బాసల్లీకాలంలో తటాల్ని దాటించుకున్న నిజ్నవనవ ఎప్పుడో శిథిలమైపోయింది. ఇప్పుడు తిరుగా దీనిని ఇల్లకట్టి పెట్టనని అపోడల అర్జిదారు జిల్లాలో ఫస్టుచేసింది కలెక్టరుగారు. ఇంజనీయరు డిపార్టుమెంటు ఎక్కడదాకుదుందాఅని దాన్ని ఇంకా అన్వేషిస్తూనేవుంది ఆంజనేయులు మాదిరి. ప్రెసిడెంటుగారూ! ఇవా రైతవ్యంలేని ఆయింజనీరింగు డిపార్టుమెంటు నెత్తిన రుద్రకకపుకే పెంపరు పిలుస్తుడు. ఆ గ్రామస్తులే ఇల్లకట్టు తయారుచేయించుకుంటారు ఎక్కడో ఒకలోట.

50 ఏళ్ల క్రితం ఈ వారం

మందసా కేసులో తీర్పు

31 మందికి శిక్ష

42 ముద్దాయిలలో 10 మందివిడు నంతోషించారు, 11మంది 1 సంవత్సరం శిక్ష విధి చుండిసవి. ఒక వ్యక్తి శ్రీకోట్ల తేదీవరకు శిక్ష విధించారు. విమలించిన వానిలో ఒక స్త్రీమనిషి కూడా వున్నారు.

నెల్లూరుజిల్లా రాజకీయ మహాసభ

సెప్టెంబరు 28 తేదిన నెల్లూరు పురమందిరాన

అధ్యక్షులు : శ్రీ సురేంద్రమోహన్ ఘోష్, బెంగాల రాష్ట్ర కాంగ్రెసు అధ్యక్షులు.

ప్రారంభకులు : శ్రీ విశ్వనాథదాస్ మహాశయా, మాజీ ఒరిస్సా ప్రధాని.

రాష్ట్ర ప్రముఖ నాయకులు ఆహ్వానింపబడి వున్నారు. ప్రతినిధులుగా చేరదలచిన వారంతా దగ్గర. ప్రతినిధి రుసుము 0-8-0 ప్రతినిధులందరూవచ్చి సభను జయప్రదమొనరింప ప్రార్థన

విశ్వహిందూపరిషత్ విషానికి లౌకికవాదులు విరుగుడు కనిపెట్టాలి!

అయోధ్య రామమందిరం పేరిట విశ్వహిందూ పరిషత్ బిజెపిలు సృష్టిస్తున్న కలకలం చూస్తుంటే - దేశ శ్రేయస్సు కాంక్షించేవారి మనసు వికలమౌతున్నది. విశ్వహిందూ పరిషత్‌కు మతపిచ్చి తప్ప మరేమీ వున్నట్లు కన్పించదు. హిందూమత వికాసాన్నికోరే రామకృష్ణమిషన్ వంటివి తమ సేవా కార్యక్రమాలద్వారా 'మానవుడి సేవ' జరుగుతుందన్న నమ్మకంతో, విశ్వకళ్యాణం దాంకి పనిచేస్తుంటే. విశ్వహిందూ పరిషత్ మాత్రం మతంపేరుతో ప్రజల వినాశనాన్ని ప్రేరేపిస్తున్నది. రామజన్మభూమిని ఒక జాతీయ సమస్యగా చిత్రించి, తమ కనుకూలమైన రాజకీయ పార్టీలకు లబ్ధి చేకూర్చడానికి ప్రయత్నిస్తున్నది. మతం పేరుతో తరతరాలుగా భారతీయ సమాజం కాపాడుకొంటూవస్తున్న సంస్కృతీ ప్రాతిపదికను, సర్వమానవ సమతాధ్యేయాన్ని విచ్ఛిన్నం చేయజూస్తున్నది.

పీఠలక్ష్యం మతధర్మ పరిరక్షణే అయితే తమ పత్రికటనల్లో పాకిస్తాన్ ప్రస్తావన తేవడం దేనికి? ఎప్పుడో చరిత్రగతిలో ఎవరో నిర్మించిన మసీదులకు నేడు మహమ్మదీయపౌరులు ఎట్లా బాధ్యులౌతారు? ఆ ధోరణిలో ఆలోచిస్తే - భారతదేశమంతటా బౌద్ధులు నిర్మించిన ఆరామాలు, స్తూపాలను ఆక్రమించకుండా కూలగొట్టిన హిందూమతస్థులను జవాబుదారీ చేయనవసరంలేదా?

మనది లౌకికరాజ్యం; మనది మతాతీత మతవిద్వేషరహిత సమాజం; ఇటువంటి సమాజంలో మతంపేరుతో విషంపోస్తుంటే మనం చూస్తూ వూరుకోవడం అత్యంత ప్రమాదకరం. దేశాన్ని విశ్వహిందూపరిషత్తువారు అగ్నిగుండంగా మార్చబోతుంటే - వారిని ప్రతిఘటించడానికి లౌకికవాదులు సమైక్యం కాకపోవడం ఇంకా కోరనీయం. మతోన్మాదాన్ని వ్యతిరేకించడానికి దేశవ్యాప్తంగా యువతులతో సెక్యులర్ సైన్యాన్ని తయారుచేయవలసిన అవసరం మేదావులమీద వుంది.

నెల్లూరు —బి. వి. సుబ్బయ్య

జనవాణి

నెల్లూరుకు సబర్బన్ రైళ్లు నడపాలి!

దక్షిణమధ్యరైల్వే మద్రాసు నుంచి సూళ్ళూరుపేటవరకు సబర్బన్ రైళ్ళను ప్రవేశపెట్టడం సంతోషించదగిన విషయం. దక్షిణమధ్య రైల్వేకూడా ఇదే దోరణియూని నెల్లూరునుంచి సూళ్ళూరుపేటవరకు లోకల్ రైళ్ళు నడిపితే జిల్లావాసులకు ఎంతో సౌకర్యంగా వుంటుంది. కలివలికాలంలో నెల్లూరునుంచి ఇటు ఒంగోలువరకు, అటు సూళ్ళూరుపేటవరకు ఆఫీసులకు నిత్యం వెళ్ళే ఉద్యోగులు వందలసంఖ్యలో వుంటున్నారు. నెల్లూరునుంచి మద్రాసువెళ్ళే ప్రయాణీకులసంఖ్య చెప్పనేఅవసరంలేదు. ఎక్స్‌ప్రెస్ రైళ్ళలో జనరల్ కంపార్ట్‌మెంట్లుకొద్ది; దానికోసంరు ఎమ్.ఎక్స్‌ప్రెస్ కోచ్‌లలో ఎక్కితే, 8 గంటల ప్రయాణానికి 30 రూపాయల సర్‌చార్జ్ చెల్లించవలసివస్తున్నది. లోకల్ రైళ్ళు నడిపితే ఈ అదనపు భారంనుంచి ప్రయాణీకులు విముక్తులౌతారు.

నేదురుమల్లి జనార్దనరెడ్డిగారు ఢిల్లీలో తనకున్న పలుకుబడి నుపయోగించగల్గితే ఈ సౌకర్యం తప్పకుండా ఏర్పడుతుంది.

గూడూరు —అవుల కొండయ్య

ప్రజాశ్రేయస్సుకు ప్రతిపక్షాలు నిర్వహించాల్సిన పాత్ర ఏమిటి?

యూనివర్సిటీ గ్రాంట్స్ కమిషన్ (యు.జి.సి.) పేర్కొన్న పద్ధతి ఆధారంగా జరిగే సమగ్రస్థాయిలో కొల్లగా ఎం. ఫిల్., పి. హెచ్. డి. డిగ్రీలకోసం మమ్మరంగా పరిశోధనా కార్యక్రమాలు జరుగుతోంది. "ఇది పరిశోధనా లేక, గోశోధనా" అని తెలుగు విశ్వవిద్యాలయ ఉపాధ్యక్షులు ఆచార్య సి. నారాయణరెడ్డిగారు ఒకప్పుడు చమత్కరించారు! విశ్వవిద్యాలయ, కళాశాలాధ్యాపకులకు గొప్పగా పెంచిన జీతాల్ని ప్రమోషనులూ తెచ్చిపెట్టేందుకే ఎక్కువగా ఈ రీసెర్చి థీసిస్‌లు ఉపయోగపడుతున్నాయిగాని; సమాజ ప్రయోజనానికి ఏవిధంగానూ ఇవి తోడ్పడటంలేదని విజ్ఞుల అభిప్రాయం.

ఇలాంటి పరిస్థితుల్లో, కనీసం అడపాదడపానైనా, కొన్ని మంచి సిద్ధాంత వ్యాసాలు యూనివర్సిటీలనుంచి రావటం నిజంగా ఎంతో హర్షణీయమనే చెప్పాలి. అలాంటి కోవకి చెందిన థీసిస్‌లో ఒకటి ఇప్పుడు ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఒక దశాబ్దకాలంలో ప్రతిపక్ష పాత్రను గురించి శ్రీ వెంకటేశ్వర విద్యాలయంలో రాజనీతి, ప్రభుత్వపాలనా శాస్త్రశాఖలో ఆచార్య వి. నారాయణరావుగారి పర్యవేక్షణలో ఒక పరిశోధక విద్యార్థి చేసిన సమగ్ర పరిశోధన

> దశాబ్దకాలం
> ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో
> ప్రతిపక్షాలుగా
> కాంగ్రెస్, దేశం
> ప్రవర్తనాతీరుపై
> శ్రీ డి. సుందరరామ్
> సమగ్ర పరిశోధనా
> గ్రంథం
> —గ్రంథ పరిచయం—
> డాక్టర్ ఎస్. హెచ్.
> సీతారామశర్మ

అని నిస్సందేహంగా భావించవచ్చు డాక్టరేట్ డిగ్రీకోసం శ్రీ డి. సుందరరామ్ చేసిన కృషికేవలం ఏదో ఒక ఉన్నతోద్యోగం కోసమో కాక, ఆధునిక భారత రాజకీయ వ్యవస్థ మెరుగుదలకు ఒక యుదమేధావిగా ఆయన తన శక్తిమేరకు చేసిన దోహదంగా పరిగణించదగం అతిశయోక్తికాదు.

తన సిద్ధాంత వ్యాస ఉపోద్ఘాతంలో శ్రీ సుందరరామ్ ప్రజాస్వామ్య వ్యవస్థలో ప్రతిపక్షం పాత్రతగం ప్రాధాన్యాన్ని వివరిస్తూ, శాసనసభలో ప్రతిపక్షం ప్రభుత్వవిధానాల్ని ప్రజాశ్రేయస్సు దృష్ట్యా విమర్శించాలని స్పష్టంచేశారు. అంతేగాక, సమర్థవంతమైన, పటిష్టమైన ప్రత్యామ్నాయ ప్రభుత్వాన్ని ఏర్పాటు చేయగల ప్రతిపక్షం లేనిదే పార్లమెంటరీపార్టీ వ్యవస్థ ప్రజాస్వామ్యయుతంగా పనిచేయలేదనికూడా ఆయన వ్యాఖ్యానించారు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర శాసనసభా చరిత్రలో 1975-1985 సంవత్సరాలమధ్య కాలం అనేకవిధాల విశిష్టమైనది. రాష్ట్రావతరణనాటినుంచి ఏకచ్ఛత్రాధిపత్యంగా రాజకీయాధికార గుత్తస్వామ్యాన్ని అనుభవించిన కాంగ్రెస్‌పార్టీ 1983లో జరిగిన ఏడో శాసనసభ ఎన్నికల్లో తన ప్రాబల్యాన్ని, ప్రభుత్వాధికారాన్ని పోగొట్టుకుంది. అప్పటికి కేవలం 9 నెలల వయసు మాత్రమే కలిగిన తెలుగుదేశం ప్రాంతీయ పార్టీ 27 సంవత్సరాల కాంగ్రెస్ అవిచ్ఛిన్న పాలనను అంతమొందించింది. 1975-1985 సంవత్సరాలలోనే ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని ప్రతిపక్షపాత్రను తాజెందుకు అధ్యయనం చేయవలసివచ్చిందో శ్రీ సుందరరామ్ పేర్కొన్న కారణాలు గమనార్హం: (1) ఆంధ్రప్రదేశ్ అవతరణ

—కొరవ 9 వ పేజీలో

పంటకాల్వల నీళ్లు-అధికార్లదే తప్పు!

కావర్ సాహెబ్, పర్వేపల్లి కాల్వలకు నీళ్ళువదిలే విషయంలో రైతులకు జరిగిన అన్యాయానికి ఎన్.ఇ., ఇతర పిడబ్ల్యుడి అధికార్లే బాధ్యత వహించవలసివుంటుందని పెన్నార్ డెల్టా రైతుసంఘం తరఫున శ్రీ వి. ఆదిమూర్తి, కొందరు సర్పంచ్‌లు హెచ్చరించారు.

కాల్వ గట్లలో స్వాహా చేయాలనే సంకల్పంతోనే ఏప్రెల్‌లో రెండుపిల్లలపిలిచినా, జూలైవరకు పూడికతీసేపని మొదలు పెట్టలేదని-ఆగస్టు నెలలో నీళ్ళువదిలే అవసరం వుందని తెలిసీ అలస్యం చేశారని రైతుల విమర్శ.

పి డబ్ల్యు డి ఇంజనీర్లను రైతులు ఇట్లా అడుగడుగుకీ నిలదీస్తే కానీ ఆ శాఖకు పట్టిన అవినీతి చెదలు కొద్దిగానైనా వదలదు.

సింహపురి

కాల్వలకు నీళ్ళు వదలవద్దని కోర్టుసేపీ ఒకేసింగలేదని - ఎస్టిమేషన్ ప్రకారం పనులు సక్రమంగా జరిగిందీ లేనిదీ మాత్రమే విచారించాలని రైతులు విధి యోగదాడుం కోర్టునాశ్రయించారని-ఐతే తమ అవినీతికి అటంకాలు ఎదురౌతున్నాయనే కక్షతో ఇంజనీర్లే నీళ్ళు వదలకుండా అలస్యంచేస్తూ, రైతులను ఇబ్బందిపెడుతున్నారని వారా ప్రకటనలో ఆరోపిం

టీచరమ్మకు సన్మానం

నెల్లూరు, కస్తూరిదేవి విద్యాలయం ఉపాధ్యాయిని శ్రీమతి బాలాంబను సుదర్శనమ్మ మహిళాసభ 5 తేది ఘనంగా సత్కరించింది. టీచర్స్‌డే ఉత్సవాల సందర్భంగా జరిగిన ఈ సన్మానసభకు శ్రీమతి సుంకర మంగమ్మ అధ్యక్షించారు. శ్రీమతి పి. శ్యామలారెడ్డి ఉపాధ్యాయ దినోత్సవ

—కొనర 8 వ పేజీలో

సణుగుడు

● దాదర్ ఎక్స్‌ప్రెస్ దారుణం నిజంగా జరిగిందా?

● టిక్కెట్ లేని ప్రయాణమూ వ్యాపారమే!

దాదర్ ఎక్స్‌ప్రెస్ దారుణం నిజంగా జరిగిందా అన్న ప్రశ్న ఇప్పటికే చాలాసార్లు, చాలామంది వేశారు దాన్నే మళ్ళీ నేను తిప్పి అడగడం అనవసరంగా తోచవచ్చు. అదంతప్రసంగం భావించేవారూ వుంటారేమో! అది సహజం కూడా. ఎక్కడో అరకోణంలో జరిగిన అత్యాచారాన్ని నెల్లూరులో కూర్చుని నేను జరగలేదని తేల్చిపారేయడం సబబుగా కన్పించక పోవడంలో ఆశ్చర్యమేమీలేదు.

అయితే ఈ ప్రశ్న నాకు నెల్లూరులో వుండగా తలెత్తిందికాదు. ఆ దారుణం జరిగిన దాదర్ ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో, అదే ఎస్ 8 గుంతకల్లు కోచ్‌లో ప్రయాణం చేసిన తర్వాతకల్గింది. గతవారంలో నేను దాదర్ ఎక్స్‌ప్రెస్‌లో గుంతకల్లువరకు ప్రయాణించాను. స్టేషన్లలోని పోర్టర్లు, టీ బంకుల ఓనర్లనుంచి-రైలులో టిటిఇల వరకు చాలామందితో మాట్లాడాను. ఆర్ పి ఎఫ్ వాని స్టేషన్లనూ కదిలించిచూశాను కాని ఒక్కరంటే ఒక్కడుకూడా ఈ దారుణం జరిగే అవకాశం వుందన్న అభిప్రాయం వ్యక్తం చేయలేదు.

ఆ రైలులో నా అనుభవంకూడా అదే! గుంతకల్లు కోచ్ ఒక్కటేకాదు-ఆ రైలులో ఏ పెట్టెలోనూ ప్రయాణీకుల రద్దీ తక్కువగా లేదు. కొన్ని పెట్టెలలో నిలబడటానికి కూడా చోటులేదు రిజర్వేషన్ చేసినవారిని ప్రక్కకునెట్టి, దారిపొడుగునా సీజన్ టిక్కెట్ ప్రయాణీకులు, దగ్గర స్టేషన్లలో దిగేవారు ఎక్కుతూన్నారు. ఆ రైలులో అమ్మని వస్తువులేదు బిచ్చగాళ్ళ సంఖ్యకు పరిమితిలేదు. ఎక్కేవారు, దిగేవారితో ప్రతిపెట్టె రాత్రి, రాత్రిగా, రద్దీరద్దీగా వుంటింది. నేను ఎక్కడకూ లేదు. ప్రతిరోజూ అదేపరిస్థితి అని రైల్వేలవారి కథనం. ఈపరిస్థితిలో, పట్టపగలు రైలుపెట్టెలో అంతటి దారుణమైన సామూహిక అత్యాచారం సంభవమా అన్నది ఎవరికైనా కల్గే సందేహం.

డోలేంద్ర

అదే సమయంలో జరగని ఘోరాన్ని జరిగినట్లు చెప్పవలసిన అగత్యం ఆ కడప న్యాయవాదికి ఏముందు కల్గిందనేది సమస్య! అరైలులో ఏబడ్డప్రయాణీకులు మాటలు కల్పుకున్నా తర్పుడి నిపైనే పోగుతున్నది వాదోపవాదాలు తీవ్రంగా జరుగుతున్నాయి.

రైల్వేల వారంప్రకారం ఈదారుణం జరిగిందంటున్న ఆగస్టు 17 తేదీ కూడా గుంతకల్లు రిజర్వుడు కోచ్‌లో జనం నిండుగా వున్నారట; మద్రాసులో రిజర్వు చేయించుకున్న ప్రయాణీకులు కూడా వున్నారట. పైగా మద్రాసు అరకోణం స్టేషనల మధ్య రైలు నడిచే సమయం కొద్ది. ఆ స్వల్ప సమయంలో ఇంతటి సామూహిక అత్యాచారం జరిగే

—కొరవ 8 వ పేజీలో

★ ★ పద్యాలు-గేయాలు ★ ★

రిజర్వేషన్ల అగ్గి

ఎల్వీరావ్

రగిలింది
రిజర్వేషన్ల అగ్గి
రేస్తూ పోతోంది
దేశాన్ని బుగ్గి!
ఆ మంటల్లో
అర్గుడు ఆహుతి
జాతి సంపద
ఎంతో హారతి!
విద్యార్థులను
రెండుగా చీల్చి-
అడుకుంటున్న
రాజకీయ పులి!
నీ ఆకలి-
తీరేదెన్నడు?
ఈ అగ్గి-
చల్లారేదెన్నడు?

ఎడారిలో పసిపాప

గుంటా మార్కండేయరెడ్డి

ఎడారిలో ఓ పసిపాప
ఏడవకమ్మా ఏడవకు
ప్రజుకుతెరుపు నేపథ్యంలో
పరాయిగడ్డపై బాలుమోపి
సజావుగా సాగుతున్న జీవితాలలో
ఎపరనుకొన్నారమ్మా
కష్టాలకడలి ఎడారిరూపం దాలుస్తుందని
గుక్కెడు నీళ్ళకోసం మీనాన్న
పూటపాలకోసం మీ అమ్మ
నిలుచున్నారమ్మా - క్యూలో
చిరునవ్వులాలికే నీ బుగ్గలపై
కన్నీటి ధారికలు ఒర్సాయమ్మా
పగలు మండేఎండలు
రాత్రిపిచే చలిగాలులు
ఏనిమిషంలో ఒరిగిపోలాయో దేరాలు
పగవాడికైనా ఒద్దమ్మా యీ పరిస్థితులు!
"పాలు వద్దూ నీళ్ళువద్దూ
అదిగోనాన్న - ఆకాశం బాడి
వచ్చేస్తుంది - వచ్చేస్తుంది
రండి - బయలుదేరండి
అందరూ - బాడిని ఎక్కేద్దాం
మనదేశం - చేరేద్దాం" అని
దగ్గరగా - మరింత దగ్గరగా
కేకలువేయమ్మా
అప్పుడైనా మేలుకొంటుందేమో
ఎ. సి. గదిలో నిద్రిస్తున్న మానవత
నీవెరలు - కథలుగా చదువుకొనే
సభ్యసమాజం - తలఎత్తి చూస్తుందేమో!
మాటల్లో
శాంతిపావురాలు ఎగురవేస్తూ
మానవహక్కుల పరిరక్షణ బంగారు
పతకాలు
మెడలోవేసుకొన్న సామ్రాజ్యవాదపిల్లులు
ఇంకా
కళ్ళుమూసుకొని 'ఒతంత్రం' పాలు
తాగుతూనేవున్నాయి
సమరంలో బినా - అంతర్యుద్ధంలో బినా
మనిషికి అహారం - అర్థుకొనే హక్కు
ఏ మానవశాస్త్రం వర్తిస్తుందో
నేను వెతుకుతున్నానమ్మా!
ఎడారిలో ఓ పసిపాప
ఏడవకమ్మా ఏడవకు
ఆకాశబాడి వస్తుంది

—కొరవ 8 వ పేజీలో

నెల్లూరు రాజకీయాల్లో

విహంగవీక్షణం

జనార్ధనరెడ్డి

ఉన్నత విద్యాశాఖ మంత్రి శ్రీ నేదురుమల్లి జనార్ధనరెడ్డి 20 తేది ఉదయం విధవత్ మీదుగా నెల్లూరు వచ్చారు. జాలిరెడ్డిపాలెం, తూపిలిపాలెం, దిల్లిగూడు వగైరా గ్రామాంతరల్లో పర్యటించి సాయంత్రం నెల్లూరులో రెండు ప్రైవేటు కార్యక్రమాలకు హాజరువేసుకొని, రాత్రికి వాకాడులో సమాజం లేదు; వేకువజామునే వాయుమార్గాన రాజధానికి వెళ్ళిపోయారు.

నీళ్ళు వదిలారు

నెల్లూరు తాలూకాలోని జాఫర్ సాహెబ్ కాల్వ, సర్వేపల్లి కాల్వలకు 15తేది రాత్రి నీరు వదిలారు. దుక్కులకు పుష్కలంగా నీరు అందుతున్నదని, నారు వేతలు ఉధృతంగా సాగుతున్నాయని, ఉత్తరాదినుండి వస్తున్న సాయకూలీలు పుష్కలంగా వచ్చి వెందుకు కూలీలకొరత కూడా లేదని రైతులు చెప్తున్నారు.

సమీపపు గ్రామాలకు నీరు అందుతున్నదేమోగాని, కొన గ్రామాంతరకు చాలినంత పోతున్నట్లులేదు. వర్షంవుంటే తప్ప కాల్వలకు ఎంత ఎక్కువనీరు వచ్చినా వేతలు సాగవు. కాల్వనీళ్ళకు వర్షమూ తోడైతే నారువేతలు త్వరగా పూర్తి అవుతాయి. వర్షం లేకుండువల్ల నాటినపైర్లుకూడా అంత బాగ లేవంటున్నారు.

సోమశిల రిజర్వాయరు నీటిమట్టం గత వారంకంటే ఒక టి.ఎం.సి. పెరిగింది, రిజర్వాయరులోకి పైనుంచి ఎన్ని నీళ్ళు వస్తున్నాయో క్రిందకు అన్ని వదులుతున్నారు. కాని రిజర్వాయర్ల నీటిమట్టం మాత్రం గతవారానికంటే తగ్గింది.

కె సి కెనాల్ నీటిని పెన్నకు వదలవలసిందిగా నెల్లూరు ఇర్రిగేషన్ శాఖ కోరుతున్నదని, ప్రభుత్వం నుండి ఎటువంటి సమాధానం రాలేదని తెలుస్తున్నది. నారువేతలు సాగినా వాతావరణ పరిస్థితి ఈ విధంగానే వుంటే పైర్లు దెబ్బతినిపోతాయని రైతులు ఆందోళన చెందుతున్నారు. నెల్లూరు మంత్రులు, శాసనసభ్యులు కలిసి కడప కర్నూలు శాసనసభ్యులను ఒప్పించగలిగితే కె సి కెనాల్ నీరు రావడం సులభతరమవుతుంది.

మనసు, నెత్తురు మారితే?

తుఫాను నిధులతో జరగవలసినపనులకు అక్టోబరు 2 తేది ముఖ్యమంత్రి చెన్నారెడ్డి ప్రారంభించవలసిన తర్వాత ఇతర మంత్రులు జరిపేవరకు ముందుగానే వేయకూడదని మంత్రి శ్రీ శ్రీనివాసులురెడ్డి అటుపిటు ఏస్ సెక్రెటరీకి ఒక జాబు వ్రాసి, ప్రజలకు తెలిసేందుకు పత్రికలకు విడుదలచేశారు.

తనను పాలనానికి తొక్కిన చెన్నారెడ్డి మీద గౌరవంతో శ్రీనివాసులురెడ్డి ఈ విధంగా ఆక్షేపించవలదు; నెల్లూరు జిల్లాలో రాజ్యాన్ని మరోమంత్రి వేసేస్తున్నాడే అనే ఈర్ష్యాసూయలతో వెళ్ళగక్కుతున్న ఆక్రోశము ఇది!

జనార్ధనరెడ్డిమీద శ్రీనివాసులురెడ్డిలో, శ్రీనివాసులురెడ్డిమీద జనార్ధనరెడ్డిలో పేడ కాని గడ్డకట్టి, రక్తంలోని ప్రతి అణువులో కలిసిపోయిన పరస్పర ద్వేషాసూయలు, పగలు ప్రతీకారాలను తొలగించుకుకపోతే ఏమీలేదు. ఇష్టులైపోయిన మనసులు స్థానంలో మకరందపూరితమనసులను అమర్చి, విద్వేషకణాలతో నిండిన రక్తంబదులు పరిశుద్ధమైన కొత్త రక్తాన్నినింపే ప్రక్రియ వుంటేబాగుంటుంది. అందులో మూతంటికిన్ని ఇద్దరికి ఒక్క రోజులో కాకుండా, ఒకరికి అమెరికాలో జరిగితే, మరొకరికి రష్యాలో జరగాలి!

అదేమిటాతకమోగాని శ్రీనివాసులురెడ్డిగారితో పెరిగే పత్రికానాయకుడు ఒక అమ్మరాజనం స్ట్రింగ్ సీసా దగ్గరవుంచుకొంటానన్నాడు!

ఎ. సి. వర్ధంతి

ఈలోకం వదలిపోయి రెండున్నర దశాబ్దాలు కావస్తున్నా - ఈనాటికీ నెల్లూరియుల హృదయాలలో సజీవంగావున్న మహానాయకుడు స్వర్గీయ ఎ సి సుబ్బారెడ్డి 22వ వర్ధంతి, 20 తేది ఘనంగా జరిగింది. ఆనం వివేకానందరెడ్డి చొరవతో పునఃప్రారంభమైన ఈ వర్ధంతి సభలకు ఈసారి స్పెషల్ ఆకర్షణగా - వికలాంగులు ముగ్గురికి సైకిల్ ఉర్చ్యలు ఇచ్చారు. పారిశ్రామికవేత్త శ్రీ మాగుంట శ్రీనివాసులురెడ్డి వీటిని వికలాంగులకు అందజేశారు. అల్నే - పెద్దాసుపత్రి సాయిబాబామందిరం, రైల్వేస్టేషన్లకు నాలుగు వీల్ చేర్స్ - ఎమ్మెల్యే శ్రీ జె కె రెడ్డి చేతులమీదుగా బహూకరింపజేశారు.

ఉదయం ఎ సి విగ్రహాన్ని భారీగా పూలమాలలతోముంచెత్తారు; అప్పుడే 6 వేల మందికి అన్నదానం. సాయంత్రం ధగధగాయమానంగా అలంకరించిన వేదికమీద చిన్న సభ. ఆదర్శ రైతుగా ఎంపికజేసిన శ్రీ సామంతు గోపాలరెడ్డిని స్వాతంత్ర్య సమరయోధుడు శ్రీ ఈదూరు సుందరరామరెడ్డి సత్కరించారు; ఆయన్ను శ్రీ ఆనం రామనారాయణరెడ్డి శాలువతో సన్మానించారు. ఎ సి ఆప్త అనుచరుడు శ్రీ పుట్టా బలరామరెడ్డి సభనధ్యక్షించారు. శ్రీ పి. రామవరెడ్డి స్వాగతం, మాధవయ్య వర్కి షర్ షాప్ విజయకుమార్ వందనాలు చెల్లించారు.

ఎ సి పేరు శాశ్వతం చేయడానికి ఏదైనా బృహత్ సంస్థ స్థాపనకు వివేకానందరెడ్డి పూనుకోవడం బాగుంటుంది.

వర్ధంతి సందర్భంగా ఎ సి బొమ్మకు పూలమాలవేసి శ్రద్ధాంజలి ఘటిస్తున్న ఆనం వివేకానందరెడ్డి, ఎమ్మెల్యే జెకెరెడ్డి, ఆనం విజయకుమారరెడ్డి, పి. రాఘవరెడ్డి

జిప్రప మీటింగులో జమీన్ రైతు ప్రస్తావన

వర్షపండకాల్యాంతు ఇచ్చే తుఫాను నిధులతో గూడూరు డివిజనులో మాత్రం పనులు చేపట్టాలని ప్రభుత్వం చేసిన నిర్ణయంపై జమీన్ రైతు చేసిన విమర్శ- మొన్న 15 తేది జరిగిన జి ప్ర ప సమావేశంలో ప్రముఖంగా ప్రస్తావనకువచ్చింది. నిధులను గూడూరు తరలించుకపోవడంపై మాట్లాడుతూ శ్రీ జె కె రెడ్డి, శ్రీ మాదాం జానకిరాం తదితరులు జమీన్ రైతు తమను చేతకానివారిగా వర్ణించిందని, దద్దమ్మలన్నారని - పత్రికా విమర్శలకు ప్రజలలో కూడా నెల్లూరు, కావలి డివిజన్ ఎమ్మెల్యేలపై అటువంటి అభిప్రాయమే ఏర్పడుతున్నదని, నిధుల విషయంలో మావద్దకంటే తాము సహించేది లేదని హెచ్చరించారు. ఈ నిధుల గొడవేదో తనకు తెలియదని, తనకు శిక్షవర్ధని మంత్రి శ్రీ జనార్ధనరెడ్డి అన్నారు.

మాటల ఆగంతప్ప, నిధులపంపకంలో నెల్లూరు, కావలి డివిజన్లకు జరిగిన అన్యాయాన్ని సరిదిద్దే నిర్ణయంమాత్రం తీసుకోలేదు. కోటలో అక్రమంగాపెట్టిన సైక్లోన్ పునరావాస డివిజనల్ కార్యాలయాన్ని, ఆర్ అండ్ బి ఇఇ ఆఫీసును తక్షణం అక్కడనుంచి తరలించాలని మాత్రం సమావేశంలో తీర్మానం చేశారు.

డీసల్ కరువు

నెల్లూరులో డీజలాయిలుకు తీవ్రమైన కరువు ఏర్పడివుంది. పెట్రోలు బంకుల ఎదుట లారీలు, బస్సులు ఫర్లాంగుల పొడుగున బార్లుతీరుతున్నాయి. ట్రాక్టర్లవారి అవస్థ వర్ణనాతీతం. రైతులు క్యాన్లు పట్టుకొని బంకులచుట్టూ ప్రదక్షిణలు చేస్తున్నారు; పడిగాపులు కాస్తున్నారు ఈ కొరత ఫలితంగా ట్రాక్టర్లు, లారీలతోపాటు ట్యాక్సీలు కాడుగలుకూడా ఆగిపోయాయి.

ఇంతకూ ఈ కొరతకు కారణమేమిటో అర్థంకావడంలేదు. పెట్రోలు బంకులవాడు చెప్పడం - మద్రాసు కంపెనీలో

—కొరవ 8వ పేజీలో

Government of - India Ministry of Communications
Telecommunications-Andhra Pradesh
(Office of the Telecom District Engineer,
Nellore-524 050)
Memo No P. 21/TD-1990/4 dated at Nellore
15-9-1990

NOTICE

Nellore Telecom District Telephone Directory 1990 issue is going to be published and likely to be released shortly. Advertisements will be accepted for publication in the Telephone Directory 1990 issue. Intending advertisers may contact the Deputy Telecom District Engineer, Nellore-524-050 for application forms, Tariff and other details. The last date for receipt of advertisement is 16-10-1990

Telephone Subscribers of Nellore Telecom District are also hereby requested to intimate the undersigned any changes in their names and addresses or corrections, if any, immediately.

Telecom District Engineer,
Nellore-524 050

నెల్లూరుముచ్చట్లు

(1వ పేజీ తరువాత)

కొండాపుర్లమీ పదంలో జరిగినఅన్యాయమే ఈ కొలకు కారణమంటారు. రైతులమాత్రం పెద్దిరెడ్డి-కలిచారే కావాలని కృత్రిమ కొరతను సృష్టించారని ఆరోపిస్తున్నారు.

ఆదివారం సాయంత్రానికి పరిస్థితి కుదుటపడవచ్చునని కొరత తీరవచ్చునని చెప్తున్నారు.

పెనుబల్లి హత్య- ఏమిటీ అరాచకం?

బుచ్చిమండలం పెనుబల్లిలో రైతులకు సిపిఎం నాయకత్వంలోని హరిజనులకు మధ్య రగులుతున్న కక్షలు రక్తపాతానికి కూడా దారితీశాయి. 10 తేది రాత్రి సిపిఎం సానుభూతిపరుడైన షేక్ మస్తాన్ అనే యువకుడ్ని రైతువర్గానికి చెందిన దారుగా భావిస్తున్న కొందరు దారుణంగా హత్యచేశారు. ఊరి పొలిమేరలలోని కాలువలో చేపలు పట్టడానికి మస్తాన్, మరిద్దరితో కలిసి వెళ్లాడట. అది గమనించిన రైతువర్గీయులు మస్తాన్ వంటరిగా కాలువ గట్టుపై కూర్చునివున్న సమయంచూసి కర్రలు, కత్తులతో చితకబాది, శవాన్ని కాలువలో పారేసి వెళ్ళారట. మస్తాన్‌తోటి వుండిన ఇద్దరు ఈ గొడవచూసి కాలికి బుద్ధిచెప్పారట.

రైతులదృష్టి మస్తాన్‌పైలేదని, మరొక సిపిఎం కార్యకర్తపై దాడిచేయడానికి పథకంవన్ని, చీకట్లో గుర్తుతెలియక ఈ యువకుడి ప్రాణం తీశారని చెపుతున్నారు.

ఈ హత్యతో సిపిఎం వర్గంలో ఆవేశాలు పెరిగిపోయాయి. రైతులపై తిరగబడడానికి వారు ప్రతిరోజూ ప్రయత్నం చేస్తూనేవున్నారు. 20 తేది ఉదయం వంద మంది కలిసి రాళ్ళు విసురుకుంటూ రైతుల ఇళ్ళపైదాడి కారట సమయానికిపోలీసులు అడ్డుకొని రక్తపాతం నివారించారు. ఈ ఘర్షణలో ఒక సబిన్స్పెక్టర్‌కు రాళ్ళ దెబ్బలు తగిలి, ఆస్పత్రిపాలు కావలసి వచ్చింది.

కోవూరు సి.ఐ., ఇతర పోలీసు అధికారులు మూడునెలలనుంచి గ్రామంలో ప్రశాంతత నెలకొల్పడానికి చేస్తున్న ప్రయత్నాలన్నీ విఫలమైపోతున్నాయి. రెండుపక్షాలవారూ మూర్ఖంగా, రాక్షస ప్రవృత్తితో హింసను ప్రేరేపిస్తున్నారు. సమస్య చాలా స్వల్పమైనది. కాని అటు ఇటు వున్న నాయకులు నిప్పు ఆరిపోకుండా రాజేస్తున్నట్లున్నారు. గ్రామాలను అశాంతిమయం చేయాలనే వెర్రిబుద్ధులకు మంచిమాటలు పనికిరావు; పోలీసు కఠినంగా వ్యవహరించి, పెనుబల్లి స్మశానం కాకముందే అరాజకవాదులను అణగద్రొక్కడం అవసరం.

వసూలులేదు- డబ్బులేదు?

మునిసిపాలిటీలో ఏపని చేయాలన్నా డబ్బులేదు అంటుంటాడు ఛైర్మన్ రమేష్ రెడ్డి. కాని రావలసిన బకాయిలు వసూలు చేసుకుంటేగదా కొంతకూ డైనా పనులు జరుగా వుంటుంది! ఇళ్ల పన్నుల వసూలులో పూర్తిగా శ్రద్ధ కనపడడంలేదు. కొన్నివార్డులకో డిమాండునోటీసులుకూడా ఇవ్వబడడంలేదు. వసూళ్ళవారమనో, పన్నుల వసూలనో పేరుపెట్టి ఛైర్మన్‌గారు స్పెషల్‌డ్రైవ్ ఇవ్వగలిగితే మునిసిపాలిటీ ఖజానా దరిద్రం కొట్టుకోకుండా వుంటుంది!

నీటిమట్టం

సోమశిలరిజర్వాయరు	6.71 టి.ఎం.సి.
క్రిందకు విడుదల	8888 క్యూ.
కనిగిరి రిజర్వాయరు	18 . 8 అ.
సర్వేపల్లి ,,	8 . 8 అ.
నెల్లూరు చెరువు	13 . 8 అ.

నటుగుడు

(4వ పేజీ తరువాత)

అవకాశం లేదన్నది టిటిఇల అభిప్రాయం. దానికితోడు ఆరక్షణ సౌకర్యం స్లీపర్లలోనే సంబంధిత టిటిఇ ఆ వివాదాస్పదమైన పెట్టెలో ఎక్కాడట. ప్రయాణీకుల ముందు సూచాయగా కూడా ఇంత పెద్ద దారుణం జరిగిందన్న వార్త అతడికి తెలియలేదని చెప్తున్నారు.

ఈ దారుణం జరగనీ జరగకపోనీ తమిళనాడు పోలీసులు కనీస దర్యాప్తు కూడా చేయలేదన్నది అందరి ఆరోపణ. రవళ, రేణిగుంటలకు వెళ్ళడం, తిరిగిపోవడం తప్ప, తమిళనాడు పోలీసులు పట్టుదలగా ఈకేసు పరిష్కారానికి కృషి చేయలేదంటారు. కనీసం దారుణం జరగలేదన్న సంగతినైనా ఆధారసాక్ష్యాధారాలతో ప్రజలకు నిరూపించి వుండవచ్చు. ఆరోజు ఆ రైలుపెట్టెలో వుండిన ప్రయాణీకులు, సీజన్‌టిక్కెట్టుదారులను గుర్తించి, వారి వాదనలను బయటపెట్టి వుండవచ్చు. అది కూడా చేయలేకపోవడం విచారకరం.

* * *

కూటికోసం కోటి విద్యలనే సామెతకు నిర్వచనం కావాలంటే తొంబాయి రైల్వేస్టేషన్లకువెళ్ళాలి. అగ్గిపుల్ల, సబ్బుబిళ్ళలో కూడా కవిత్వ వస్తువు సందర్శించిన కవి శ్రీశ్రీ వరలెఖిని ఇనుమువల్లెలముపించిన వారివల్ల టిక్కెట్ కొనకుండా రైలెక్కే నగటు పౌరుల బలహీనతలో వ్యాపారావకాశాన్ని కనిపెట్టాడొక 'మేధావి'. తొంబాయి లోకల్ రైళ్ళలో టిక్కెట్ లేకుండా ప్రయాణం చేయమని ప్రోత్సహించడమే ఈ అతితెలివిపరుడి వ్యాపారం. అతడి కంపెనీలో సభ్యత్వం తీసుకుని, నెలవారీ చందా కడితేచాలు-ఏ రైలులోనూ టిక్కెట్ కొనవసరంలేదు. ఒకవేళ అధికారులు పట్టుకొని ఫైన్ వేస్తే-ప్రతిస్టేషన్‌లోనూ వుండే ఆ కంపెనీ ప్రతినిధి అక్కడికక్కడే ఆ ఫైన్ బాను కట్టేస్తాడట. నెలవారీ సీజన్ టిక్కెట్ ధరలో నాలుగవవంతుమాత్రమే వీరు చందాగా తీసుకుంటారట. కొద్దినెలల వ్యవధిలోనే ఇతడి వ్యాపారం మూడు ఫైన్లు, ఆరుచందాలుగా వర్ధిల్లుతూంది. నెలవారీ వసూలయ్యేచందా మొత్తంకంటే, ఫైన్లమొత్తం చాలాతక్కువ కావడంతో రెండుచేతులతో సంపాదిస్తున్నాడతడు. ఏ అధికారీ, ఏ చట్టమూ అతడ్ని ఏమీచేయలేవు.

ప్రతుకుతెరువుకు ఏమిచేయాలో తోచక తలబద్దలుకొట్టుకునేవారికి ఇటువంటి 'మేధావుల' ట్రైనింగుస్కూళ్ళు పెడితే బహుబాగుంటుందేమో! ★

కన్నెర్ర

(మొదటిపేజీ తరువాత)

చెన్నారెడ్డికి సొంతమనుషులు కాపీరాలు కూడా చెన్నా నాయకత్వాన్ని ఎప్పుడూ వ్యతిరేకించకపోవడంవల్ల సహజంగానే ఆ సమ్మతీయులు 'త్రిసభ్య' సంఘం ఆడేసే వుంచిపెడ్తున్నారు.

పోటీ పార్టీ

(మొదటిపేజీ తరువాత)

దాటక్లే ప్రచారంవుండదని చెన్నా వ్యతిరేకులలో కొందరు భావిస్తున్నారు. ఇదేమీ పట్టించుకోకుండా శివశంకర్ మాత్రం అసమ్మతీయులతో ముమ్మరంగా చర్చిస్తున్నారు. చెన్నాను వ్యతిరేకిస్తున్న నల్లపరెడ్డి శ్రీనివాసులురెడ్డి, సుగీరం వెంకటరెడ్డి ప్రభృతులు శివశంకర్ పుట్టినరోజు సభలో ప్రకటించాడు డాక్టర్ వై.ఎస్. రాజశేఖరరెడ్డి, శ్రీ జలగం వెంగళరావుతో మొదటినుంచీ రాజకీయ విభేదాలున్నప్పటికీ ప్రస్తుతం విస్మరించి వారితో చేతులుకలపడానికి సిద్ధపడుతున్నారు. అసమ్మతి ఎన్ని విభేదాలున్నప్పటికీ అన్నిటికన్న ముఖ్యమైన చెన్నారెడ్డి నాయకత్వాన్ని మార్చేందుకు అందరూ ఏకతాటిపై శివశంకర్ అంటున్నారు. అందుకు మార్గం సుగమం చేసేందుకు తనవైపునుంచే రాయబారం ప్రారంభించారు. చర్చలకు వై.ఎస్. అంగీకరించారు. జలగంకూడా ఆమోదముద్రవేస్తే చెన్నా నాయకత్వ పునాదుల్ని కదిలించేందుకు ఎంతోకాలం పట్టదని అసమ్మతీయులు భరోసావ్యక్తంచేస్తున్నారు. ★

తమిళ హీరోకు అవార్డు- తెలుగు హీరోల ఆగ్రహం!

తమిళ హీరో విజయకాంత్ ఉదార స్వభావంతో విజయ అక్కరాలా నిజ ప్రతినెలా రెండవ ఆదివారం ఆయన మద్రాసులో ప్రజోపయోగకర కార్యక్రమాలు నిర్వహిస్తుంటాడు. పేదలకు ఉచితంగా వైద్యంచేసే ఆస్పత్రిని మద్రాసులో నెలకొల్పారు. ఆయన నటించిన కొన్ని తమిళ చిత్రాలు తెలుగులో డబ్ చేయబడి నిర్మాతలకు కాసుల వర్షం కురిపించి పెట్టాయి కూడా. ముఖ్యంగా "పోలీసు అధికారి" నిర్మాత సి. ఎల్. నరసారెడ్డికి బాగా లాభసాటి అయింది. ఆ సందర్భంలో విజయకాంత్ మన రాష్ట్రంలో తుఫాను బాధితుల సహాయనిధికి లక్షరూపాయల చెక్కునుకూడా ఇచ్చారు. అంతమాత్రానికే ఆయనకు ఒక అభినందన సభను హైదరాబాద్‌లో భారీఎత్తున ఏర్పాటు చేసి, ఆయనకు "పీపుల్స్ టైగర్" అనే బిరుదును సి. ఎల్. నరసారెడ్డి ఇప్పించడం కొందరుహీరోలకు బాధకలిగించింది. "ఒక తమిళ హీరోకు తెలుగునాట ఇంత గౌరవమా! తెలుగు హీరోలకు తమిళరాష్ట్రంలో ఇంతగా బ్రహ్మరథం పట్టారా? నరసారెడ్డి ఏదుసగా విజయకాంత్ తమిళ చిత్రాలను తెలుగులో డబ్‌చేస్తాడు గనుక ఆయనకు వల్లిసిటీ ఇప్పించడంకోసం ఇలా చేశారా" అని కొందరు హీరోలు బాహాటంగా ఆగ్రహించారుకూడా. అయినా వాళ్ళ ఆగ్రహానికి అర్థంలేదు. విజయకాంత్‌లా ప్రజలనుంచి వచ్చిన డబ్బుతో ప్రజలను ఆదుకునే హీరోలు మనలో ఎందరున్నారు? విజయకాంత్‌లా నిర్మాతలను

> **విమర్శించేముందు విజయకాంత్ వ్యక్తిత్వం తాము అలవర్చుకోకూడదా?**

కష్టనష్టాలు గుర్తించి సహకరించే హీరోలు ఎందరున్నారు? ప్రజోపయోగకరమైన కార్యక్రమాలు నిర్వహించడంలో విజయకాంత్‌ని ఆదర్శంగా తీసుకోవాలి మన హీరోలు. అంతేగాని, అతనికి మన రాష్ట్రంలో అభినందన సభ జరగడం గురించిగాని, అతనికి బిరుదు ప్రదానం గురించిగాని బాధపడడంవల్ల ప్రయోజనం లేదు. మన హీరోలు అంత ప్రాంతీయాభిమానం గలవారైతే, తాము నిర్మించే చిత్రాలకి తమిళ, మలయాళ దర్శకులను బుక్ చేసుకోవడమెందుకు? మన తెలుగు దర్శకులెందరు పనిలేకుండా వున్నారు. వాళ్ళకు అవకాశాలివ్వొచ్చుగదా!

దూరదర్శన్ ముందు ధర్నా

తిరువనంతపురం దూరదర్శన్ కేంద్రం నుంచి ఇదివరకు శనివారాలనాడు మలయాళ చిత్రాలను ప్రసారం చేసేవారు. ఇటీవల ఆదివారాలనాడు ప్రసారం చేయడం మొదలెట్టారు. సినిమాలకు ఎక్కువ వసూళ్ళువచ్చేది ఆదివారాల్లోనే నని, దూరదర్శన్‌లో మార్పువల్ల ఆ వసూళ్ళు తగ్గుముఖం పట్టాయని కేరళ నిర్మాతలమండలివారు ఇటీవల తిరువనంతపురం దూరదర్శన్ కేంద్రం ముందు ధర్నా చేశారు. ★

"అగ్నిసాక్షి" చిత్రంలో డి. వి. సుహాదరబ్ అర్జున్

ఫిలింనగర్ ఇళ్ళసమస్య తానుతీరుస్తానంటున్నాడు తిక్కవరపు సుబ్బరామరెడ్డి

తారలు, నిర్మాతలు, హైదరాబాదులో స్వగృహాలు సమకూర్చుకోగలిగారే గాని చిన్నచిన్న సాంకేతిక నిపుణుల పరిస్థితి ఆందోళనకరంగావుంది. వాళ్ళ గృహ సమస్యలను తాను తీరుస్తానని కళాబంధు తిక్కవరపు సుబ్బరామరెడ్డి ఇటీవల ఒక

> **మద్రాసు సినిమా వార్తలు**

ప్రకటనచేశారు. రాబోతే పనిలేకుండా చిత్రపరిశ్రమలోని పెద్దలంతా ముందుకొస్తే ఫిలింనగర్‌లో సాంకేతిక నిపుణులకు కాలనీని తాను కట్టించి ఇస్తానని హామీ ఇచ్చారు.

మరో దాదర్ ఎక్స్‌ప్రెస్

పి. చంద్రశేఖరరెడ్డి దర్శకత్వం వహించే "దాదర్ ఎక్స్‌ప్రెస్" కాక సత్యమూర్తి దర్శకత్వంలో మరో 'దాదర్ ఎక్స్‌ప్రెస్' అప్పుడే షూటింగ్ మొదలైంది. ఇందులో నాగబాబు సి. బి. ఐ. ఆఫీసర్. ఓ కొత్త అమ్మాయి హీరోయిన్. సంగీతం : రాజ్-కోటి, కథ, స్క్రీన్‌ప్లే, మాటలు, పాటలుకూడా దర్శకుడే రాశారు. పి. సి. రెడ్డి బాడి రాయలసీమవైపు షూటింగ్ జరుపుకుంటుండే, సత్యమూర్తి బాడి కోస్తాలో తయారవుతోంది. రెండింటిలో ఏ ట్రెయిన్ ముందొస్తుందో మరి.

డాక్యుమెంటరీ చిత్రోత్సవం రసాభాస

హైదరాబాద్‌లో ఇటీవల డాక్యుమెంటరీ చిత్రోత్సవాలకు ప్రారంభోత్సవం జరిగింది ఒక థియేటర్‌లో. ఉదయం 9నుంచి 11 గంటలవరకు ఆ థియేటర్‌ను నిర్వా

—కొనవ 9 పేజీలో

'మామాశ్రీ' బాగానవ్వించాడు

> **చిత్ర సమీక్ష**
> గిద్దలూరు గోపాలరావు

కేవలం హీరోకే ప్రాధాన్యతనిస్తూ హీరోయిన్ను సెక్సువస్తువుగా పరిమితం చేస్తూ తయారు తెలుగు సినిమాలు తయారవుతున్నాయి. అందుకు భిన్నంగా హీరోయిన్ పాత్రకు గుర్తింపునిస్తూ ఆ పాత్ర చేత ఒక వ్రియోజనాన్ని సాధింపజేస్తూ చిత్రాలు నిర్మించటంలో ఉషా కిరణ్ మూవీస్ సంస్థ పేరుకెక్కింది. 'మామాశ్రీ' చిత్రంలోనూ ధీరజ (రమ్యకృష్ణ), నీరజ (లిజి) అనే రెండు స్త్రీ పాత్రలకు చిత్రం మీద ఆధికారమిచ్చి నడిపించారు. వీరిద్దరూ హీరోయిన్లుగా చెప్పాలి. కాని ఒక హీరోను ప్రేమించి అతనితో జరిచే హీరోయిన్లు మాత్రం కాదు. ఒక ప్రయోజనం కోసం ఒక సమస్య పరిష్కారంకోసం పాటుపడ్డవి రెండుపాత్రలు "ఆడపిల్లలం ఆదిశక్తులం కోడిగిడెకులకు వాడిశక్తులం"- అంటూ ఆ అమ్మాయిలిద్దరూ తమ విప్లవతత్వాన్ని విప్పిచెప్పారు. "మారాలి నేటి భారతం నేటి స్త్రీజీవితం"- అంటూ స్త్రీ జాతిలో మార్పును, చైతన్యాన్ని వారి మాటల్లో, చేతల్లో ప్రతిఫలింపజేశారు. నెయ్యానికి స్త్రీజాతి నిండు అమృతభాండమని, కయ్యానికి వస్తే అది మండే అగ్నిగుండమని రుజువుచేశారు.

వారిలో విప్లవం ధ్వనించినా, విప్లవ రవ్వలు జ్వలించినా వారు స్త్రీజాతి సమ్రతను విస్మరించలేదు. "పుట్టింటి పువ్వులం మెట్టినింటి దివ్వెలం - సహన సిరులం, అమర సత్యభామలం"- అంటూ స్త్రీజాతి ఓర్పు, నేర్పు, నమ్రత, సంసార ధర్మం, వీటిపై సంతృప్తిని, పూర్తి విశ్వాసాన్ని వ్యక్తంచేశారు.

ఈ ఇద్దరు యువతులు ఒక మధ్య తరం కుటుంబీకుని (గుమ్మడి) కుమార్తెలు. వీరి పెండ్లి విషయంలో వరకట్న సమస్య ఎదురవుతుంది. తమతండ్రి ప్రాణస్నేహితుడు (సత్యనారాయణ) కట్నం ఇవ్వనిదే వీరిద్దరిని తన ఇద్దరు కుమారులకు చేసుకోనని తెగించిచెప్తాడు. దానితో దిగాలుపడి పోయిన తండ్రినిచూసి ఆ ఇద్దరు యువతులు ప్రతిజ్ఞ చేస్తారు. తమ తండ్రి ప్రాణస్నేహితుని కుమారులను పెళ్ళి చేసుకు తీరుతామని, తమకు వాళ్ళే మామాశ్రీకి (సత్యనారాయణకు) గుణపాఠం నేర్పుతామని ప్రతిజ్ఞచేస్తారు. కార్యరంగంలోకి దూకుతారు. మామాశ్రీ ఇద్దరు కుమారులను (సురేష్, ఆనంద్‌బాబు) వల్లో వేసుకుంటారు. మామాశ్రీని కట్నం కేసులో ఇరికిస్తుంది ధీరజ. అలాగే తనను హత్య చెయ్యించాలని మామాశ్రీ పన్నిన పన్నాగాన్ని వీడియో తీస్తుంది నీరజ. ఇద్దరూకలసి మామాశ్రీని కీలుబొమ్మను చేస్తారు. ఆస్తి పాస్తులు వదిలి సన్యాసం పుచ్చుకునేట్లు చేస్తారు. ఈ పరిస్థితుల్లో ఆ ఇద్దరమ్మాయిల తండ్రి రావటంతో, ఆ ఇద్దరమ్మాయిలు ఎవరైంది తెలుసుకొని విస్తుపోతాడు మామాశ్రీ. కథ సుఖాంతమవుతుంది.

ధీరజ, నీరజ, మామశ్రీ పాత్రలు చిత్రానికి జీవంగా నిలుస్తాయి. వరకట్న సమస్య పాతదే అయినా దానికి హాస్య రసంజేపులిమి కొత్తదనం కల్పించాడు దర్శకుడు శరత్. హాస్యంకోసం, కథను మలిచి మెలికలు తిప్పారు, బాగా నవ్వించారు. ధీరజ, నీరజలు మామాశ్రీని మరమ్మత్తు చేసేందుకువేసే ఎత్తులు, మామాశ్రీ వీరికి అందకుండావేసే పైఎత్తులు మంచి హాస్యాన్ని సృష్టించాయి. సామాజిక సమస్యకు హాస్యం రంగరించి ఆహ్లాదంగా రూపొందించింది. ధీరజ, నీరజ కరాటే ఫైటింగుల దృశ్యాలు ఒక ప్రత్యేక ఆకర్షణ.

డి. వి. నరసరాజు మాటలు పెద్ద మనిషితరహాలో బాగున్నాయి. వేటూరి పాటలు సంసార ధర్మాన్ని పాడించాయి. రాజ్-కోటి సంగీతం పాటలను కమ్మగా వినిపించాయి. డి. ప్రసాద్‌బాబు కెమెరా రమ్యంగావుంది. సత్యనారాయణ, రమ్యకృష్ణ, లిజి నటనతో హాస్యపుజల్లులు కురిపించారు ★

శివారెడ్డి పద్యాలు

వృద్ధాప్యం

కష్టాలాటుపోటుల కడలిలాంటి గ్రామంలో
ఏకాకివై పోయావు పాపం
మృత్యువు కోసం ఎదురు చూస్తున్నావు
ఓ అవ్వా, దీనంగా ఉన్నావు!

మా అంటే ఎంతో మమకారం కలిగిన పిల్లలు,
అమ్మ, అమ్మా అంటూ తిరిగినవారు,
ఆ రోజులు అంటూ ఆ ముచ్చట్లు
తిరిగిరావు, సిగ్గు పడుతున్నావు!

ఇంతలో వచ్చింది వృద్ధాప్యమింక
మరచిపోయినారు, మనిషి తోడు
లేక బ్రతికే అర్హత లేకుండా పోయింది
పిల్లలకి భారమైపోయావు!

అన్నం లేదా పైకం, ముందా లేదా
ఎవ్వరు లేరమ్మ, ముందర నవ్వినవారు
వెనక్కి తిరిగి పెద్దరికం ప్రాణం
వారిదే ఇప్పుడు కాకపోయినా కూడా!

జనార్దన రెడ్డి

నీకు చిన్నతనంలో నీవే విద్యార్థివి
వయసు మీరినా ప్రౌఢత్వం
విద్యార్థిగా విద్యార్థి బృందమ్ము
తన్ని గంతులేసిన యువతరమ్ము!

శ్రీనివాసులు రెడ్డి

రాజకీయాలకోసం రాజా యూనిటు,
మద్రాసులో పైన మంత్రివర్గం,
ముక్తి పదవులే ఆ మూడాశ్చర్యం ఏదైన
వంచనరెడ్డి! ప్రతిభ తెలుసునీకు!

ఉపశ్రీ

హాయ్యాడ హే ఉపశ్రీ!
తియ్యని నీ పదపదవుల తెలుగుభాషకే
వెయ్యేండ్లు గర్తునుంచు
అయ్యది నీ సు ప్రభాతముని గేయంటూ!

నేషనల్ ఫ్రంటు

ఫ్రంటు లేపిమాపి పడిపోద్ది, దేశమ్ము
కాకపట్టి ముద్దా కలిసిపోద్ది,
అయిపోయింది రైతు అభివృద్ధి కాంగ్రెసు
ప్రవేశించింటు గాంధి పల్లెగారికి!

కాంగిరేసు పైన కారాలు మిరియాలు
నూరుతావు ఫ్రంటు! నోరు మూరగా
కాంగిరేసుపోతే కనుమూస్తే, నీ యింటి
పెండియన్ను పోద్ది ముందమోసి!

డాక్టరు పెంచలయ్య

అయనంటె అసూయతో ఎత్తిపోరాయి
పేరు పెంచలయ్య పెద్దమనిషి
కవితలంటే చాలు కళ్ళద్దుకుంటాడు
నాకుగాత్రిత ప్రతిభ మీకు తెలుసు!

పద్యాలు-గేయాలు (4 వ పేజీకొనసాగింపు)

మిమ్మల్ని మరవలేం - తీసుకవస్తుంది
(కువైట్‌లో కష్టాలు కడలిపోయిన సోదర భారతీయులకు ఈ గేయమంకితం).

కానగలేనియ ధులు కన్నులు
కాలినో సంగుదేశదా
మానవతావిశేష మహిమాన్విత దాన
గుణోన్నతుల్ యనగా
సీ. వేలాది యజ్ఞములు వేదుక సలుపంగ
అవనింగల్గెడి మహాయశముకన్న
కోరినవారికి కోటిదానంబుల
ఎలిమిచేసిన పుణ్యఫలముకన్న
ముక్కోటిదేవుళ్ళ మ్రొక్కిన జనగూడు
పరలోక సౌఖ్యంపు ప్రాప్తికన్న
శతకోటి తీర్థాల సంచారమొనరించి

నేత్రదానం

షేక్ ఖాదర్ వలి

ఈ దానములెన్ని చేసినను తత్ఫలితంబొక
గొప్పగాదు ఈ
మానవజాతిలో జననమందియు
నిండుకలోకమెట్టిదో

షాపు మరియు ఇల్లు అమ్మబడును

నెల్లూరు టౌను, పెద్దపోస్టాఫీసు ప్రక్కన, శిఖరంవారి వీధి డోర్ నం. 18/248లో 7 అంకణముల స్థలం, అందులోని 18 అంకణముల కొత్త కట్టుబడి గల ఇల్లు, షాపురూము కలసి అమ్మబడును.

వివరాలకు :

పి. ఎ. శేషయ్య

16/27, బృందావనం, నెల్లూరు

స్మృత్యంజలి

మా అబ్బాయి

గోను వెంకటసుబ్బారెడ్డి

పదహారవ వర్ధంతి 25-9-90

నీ జ్ఞాపకాలను గుండెకోని నీవులేని ఈ లోకాన్నుండి నీ ఆత్మశాంతికై చిరకాలం అస్మరాహిత్యముగా నీవు దైవసన్నిధిన చిరశాంతితో వుండవలెనని అనుక్షణమూ ప్రార్థిస్తూ

జి. రమణారెడ్డి, సుమిత్రమ్మ

రిటైర్డ్ డిప్యూటీ తహసిల్దారు - తల్లిదండ్రులు

మరియు కుటుంబ సభ్యులు, వస్త్రేఖాన్ పేట-నెల్లూరు.

హిందువుల అభ్యాసమునుతీసుకున్న
ఈనాడే వైద్యశాస్త్రములు తెలిపినది
జాడనే లేకమునుండు గరుపుకున్న
దీన మానవులకు నేత్రదానమిచ్చిన
దాతిమియములగునట్లు దాత్రితిగిండే!
(సెప్టెంబరు 8 తేది నేత్రదాన దినోత్సవం సందర్భంగా నెల్లూరు నేత్రదానం సహాయ కేంద్రం సభ్యులు చేసిన వర్ధంతి)

వ్యత్యాసాలు

బి. వెంకటసుబ్బయ్య

వర్షం ఓట్లతో గెలిచి
వర్షం కిచ్చిన వాగ్దానాలు మరచి
అ క్రమార్జనలేవీ పవమంత్రపు
సిరితో ఓలలాడునొకడు!
వర్షం నాలుకలమీద నిలిచి
వర్షం కష్టాలే తనకష్టంగా ఎంచి
సర్వం కోల్పోయి
చరమదశలో అన్నమో రామచంద్రా
అంటూ అసువులు బాయునొకడు!
పరుపుపుర్చీలో పడుకొని
తిరిగ్గా సిగరెట్టుపీలుస్తూ బ్యాంకు
అకౌంట్లు లాలసిల్లగా
తీరువులు కల్పించు నొకడు!
కర్మాగారంలో పడుకొని
ఏనుగ్గా నిట్టూర్పులిడుస్తూ పూట
కూటికోసం తిప్పలు పెడుతూ
వార్ధకేతులు చూపునొకడు!

మేడగదిలో ఏర్‌కండిషన్లో
ఆకాశ హర్మ్యాల్లో విహరించునొకడు!
పూరిగుడిశెలో
ఎండకెండుతూ, వానకు తడుస్తూ
తన దురదృష్టానికి హేతువుగానక
అధఃపాతాళంలోకి పోవునొకడు!

ఉబుసుపోకకు
కూనిరాగాలుతీస్తూ వరండాలో ఇటు
నటు పచారుచేయునొకడు!
తిబ్బనపు జబ్బుతో
ఆస్పత్రిలో మూల్గులు వినిపిస్తూ ఇటు
నటు దొర్లాడునొకడు!

సాయంకాలం సతీమణితో కలిసి
ఖుషీగా షికారు వెళ్ళునొకడు!
సాయంత్రం కాగానే
పెళ్ళాంతో ఎడమొహం పెడమొహంగా
కీచులాట మొదలెట్టునొకడు!

పొట్టపొడిస్తే అక్షరంరాకున్నా
రౌడీమామూళ్ళ వసూలుచేస్తూ
జేబు నింపుకొనునొకడు!
పోస్టు గ్రాడ్యుయేషన్ దాకా అన్నై
చదువులు చదివి
చింపిరి గుడ్డలతో దీన వదనంతో
పైసాకోసం అడుక్కుంటూ
తిరుగాడు నొకడు!

అక్షరానికి స్వాగతం!

జయంపు కృష్ణ

ప్రపంచ దేశాలకు
దేశాధినేతలకు
నాదో మనవి! ఇక
యుద్ధాలు ఆపేయండి
దేశాలు రాసేయండి
దేశాలు దేశాలు కలపండి
అక్షరం మీద
యుద్ధం ప్రకటించండి
ముందు
అక్షరాన్ని జయించండి
అప్పైన
యుద్ధం రాదు; లేదు
అంతటా శాంతి; ప్రశాంతి—
అక్షరం మనిషిని ఆవహిస్తే
ఆత్మజ్యోతి వెలుగుతుంది
అజ్ఞానం తొలగుతుంది—
అక్షరాన్ని ఆదుకోండి;
నాదుకో ది జాపాదుకోండి—
దరాన్ని పారద్రోలండి
జ్ఞానాన్ని అందించండి
గుండెల్లో గూడుకట్టుకున్న
చీకట్లను తరిమేయండి;
దైన్యాన్ని, పాపాన్ని
పదవరాలు తుడవండి;
అక్షరమే ఆయుధమని
ఎలుగెత్తి అరవండి—
ప్రపంచ పౌరులకు
నాదో హెచ్చరిక!
నేను వృత్తిరీత్యా
అనుభవించిన అనుమానం
అలముకున్న దౌర్భాగ్యం
అతిమీరిన అమానుషం
కారణం కారణం!
నిరక్షరాస్యతా భూతం;
అదుపులేని ఆహారం
భయానక సమాజం
భద్రమైన ప్రపంచం
కావాలంటే; రావాలంటే
అక్షరంతో సుసాధ్యం
అందుకే అందరం పలుకుదాం
అక్షరానికి స్వాగతం!!
[అంతర్జాతీయ అక్షరాస్యతా దినోత్సవాన్ని పురస్కరించుకొని]

దాదర్ ఎక్స్‌ప్రెస్ దారుణం

డి. పెంచలరెడ్డి

మద్రాసులో రైలెక్కియు
భద్రంబుగు తిరుమలేశు పదముల గొలువగ
సద్రూపుల మువ్వురు చెలు
లద్రి సమంబగు ముదంబునంటిన పదితో
పయనించుచుండ నప్పుడు
నియమము నీతియులేని నీచులు వేగ
వయసుగల పడతులుండిన
తయులకడకేగి మదనజ్వరగ్రాంధులై
కామంబు దీర్చుకొనగ
భామినులాగ్రహముతోడ పరుషోక్తులతో
మోములుతిప్పిన, వారిని
కామాంధులు బలిమిబట్టి కామించిరహో
ఇంతటి ఘోరము భారత
యింతులకెదవిన జగతిబలిస్వేయనవే
యెంతటి భారంబైనను
పంతంబున వారిబట్టి బంధింపవలెగా
భామినులెవ్వరో తెలుపక
కామాంధతనొందినట్టి ఖలులెవ్వారో
ధీమమునబట్టి తెల్పిన
భూమిని పోలీసులకు పొందును పువరగ.

సింహపురి

(4 వ పేజీ తరువాయి)

పోగ్రాన్నతను వివరించారు. డాక్టర్ బెజవాడ గోపాలరెడ్డి ముఖ్య అతిథిగా విచ్చేశారు. అయన సతీమణి శ్రీమతి లక్ష్మీకాంతమ్మ మహిళాసభ అవరణంలో హెల్త్ క్లబ్ ప్రారంభించారు. శ్రీమతి పి శారదా శాస్త్రి వందనాలు చెల్లించారు.

కల్పా షైలర్స్

స్వయంకృషి ద్వారా క్రింద ఎస్ ఏది బర్త్ సహాయంతో శ్రీ కె కుమార్ అనే వికలాంగుడు నెరిగయి చెందిన యువకుడు నెలకొల్పిన 'కల్పా షైలర్స్, రెడీ మేడ్ గార్మెంట్స్' పరిశ్రమను 5 తేది ప్రారంభించారు. ఆలిండియా సెల్ఫ్ ఎంప్లాయిడ్ అసోసియేషన్ అధ్యక్షులు శ్రీ ఎ. జయప్రకాశ్ దీనికి రిబ్బను కత్తిరించారు.

రైల్వే స్టేషన్లకు రెగ్యులర్ ఫోన్ క్లర్క్

నెల్లూరు రైల్వే స్టేషన్లలో ఎంక్వైరీ బోర్డు దగ్గర రెగ్యులర్ క్లర్కును నియమించేందుకు ప్రయత్నిస్తానని విజయవాడ సీనియర్ రైల్వే డివిజనల్ మేనేజర్ శ్రీ జి లక్ష్మీనారాయణన్ హామీ ఇచ్చారు. 7 తేది ఆయన నెల్లూరు పర్యటన సందర్భంగా రైల్వే స్టేషన్ సంఘాల సంయుక్త సమావేశం జరిగింది. ఎంక్వైరీ బోర్డుతో పాటు ప్లాట్‌ఫారంకు వెళ్ళేదారిలో క్రిక్కిరిసి వుంటున్న బిచ్చగాళ్ళు, కూలీలను తరలిస్తామని; సామానులుమోసే ట్రాలీలు కర్షకులకు ఇబ్బందులు సృష్టిస్తున్నందువల్ల రబ్బరు టైర్ల ట్రాలీలు సరఫరా చేస్తామని; కోరమాండల్, తమిళనాడు, కేరళ ఎక్స్‌ప్రెస్‌లను నిల్పడానికి, చార్మినార్ ఎక్స్‌ప్రెస్ నిల్పే సమయం పొడిగించడానికి ప్రయత్నిస్తానని డి ఆర్ ఎం హామీ ఇచ్చారు.

ఈ సమావేశంలో జోనల్ కమిటీ సభ్యులు శ్రీ డి భరత్ కుమార్ రెడ్డి, మునిసిపల్ కమీషనర్ శ్రీ రామసుబ్బారెడ్డి తదితరులు కూడా పాల్గొన్నారు. ★

పంచాంగం

దశరా పండుగలు

26 తేది బుధవారం	సరస్వతీపూజ
27 తేది గురువారం	దుర్గాష్టమి
28 తేది శుక్రవారం	మహర్నవమి

నవమి తిథి శుక్రవారము మధ్యాహ్నం పూజా కార్యక్రమములు ముగించి; సాయంత్రం లఘుపూజ చేసి 6-30 గంటల లోగా ఉద్వాసన చేయవలెను.

శుక్రమౌఢ్యమి

28 తేది శుక్రవారమునుండి ప్రారంభము. వివాహాది శుభకార్యములు చేయరాదు కొన్ని పంచాంగములలో చెప్పినట్లుగా ఇతర తేదీలలో మౌఢ్యమి ప్రారంభముకాదు. 28 తేది నుండియే ప్రారంభము

సెప్టెంబర్ తిథులు

ఆశ్వయుజమాసము:

22 శని	తదియ	ఉ	7.30	గం.వ.
23 ఆది	చతుర్థి	ఉ.	9.00	,,
24 సోమ	పంచమి	ఉ.	11.00	,,
25 మంగళ	షష్ఠి	ప.	1.10	,,
26 బుధ	సప్తమి	మ.	3.30	,,
27 గురు	అష్టమి	సా.	5.00	,,
28 శుక్ర	నవమి	సా.	6.45	,,

-స్వయంపాకుల శ్రీనివాసులు ఎం.ఎ.

6 తేది ఢిల్లీలో రాష్ట్రపతి ఆర్. వెంకటరామన్ నుండి ఉత్తమ ఉపాధ్యాయుడుగా జాతీయ అవార్డును అందుకొంటున్న నెల్లూరు మునిసిపల్ ఎలిమెంటరీ స్కూలు హెడ్మాష్టరు సయ్యద్ దస్తగిరి. దస్తగిరి 1985 లో జిల్లా, 1988 లో రాష్ట్రి అవార్డులను పొందివున్న ఆదర్శోపాధ్యాయుడు.

ప్రతిపక్షాలు

(4వ పేజీ తరువాత)

జాతంత్ర్య ప్రప్రథమంగా 60 మంది శాసన సభ్యులతో, 1978 లో ఏకైక అత్యధిక సంఖ్యాబలంగల ప్రతిపక్షంగా జనతా పార్టీ ఆవిర్భవించటం; 2) కేంద్రంలో జనతాపార్టీ అధికారాన్ని చెలాయించే తరుణంలో 1978 వరకు అన్నిరకాల ఒడిదుడుకుల్ని అధిగమించి జలగం వెంగళరావు ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో కాంగ్రెస్ ముఖ్యమంత్రిగా కొనసాగటం; 3) 1978 లో భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ రెండోసారి చీలికైన తర్వాత, తన ఎన్నికల ప్రాధాన్ని నిర్వహించేందుకు ఇందిరా కాంగ్రెస్‌కు కేవలం రెండు నెలల వ్యవధి మాత్రమే ఉన్నప్పటికీ, రాజకీయ పరిశీలకుల అంచనాలనన్నిటినీ తల్లక్రిందులు చేస్తూ ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన సభ ఎన్నికల్లో అత్యధికస్థానాల్ని కైవసం చేసుకొని అధికారాన్ని హస్తగతం చేసుకోవటం; 4) 1983 లో జరిగిన రాష్ట్ర శాసనసభ ఎన్నికలలో ప్రాంతీయ తెలుగు దేశం పార్టీ 294 అసెంబ్లీ స్థానాలలో 202 ను సంపాదించగలగటం; 5) ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసన సభలో మొట్టమొదటిసారిగా 1983 నుంచి ప్రతిపక్షస్థానస్థితికి ఇందిరా కాంగ్రెస్ దిగజారటం; 6) జాతీయ స్థాయిలో 1984 లో జరిగిన ఎనిమిదో లోక్‌సభ ఎన్నికలలో ఒక ప్రాంతీయ పార్టీ అయిన తెలుగుదేశం ప్రధాన ప్రతిపక్షంగా అవతరించటం — ఇవి ఆ తార్కాణాలు.

సంక్షిప్తంగాచెప్పాలంటే, 1975-1985 దశాబ్దకాలం ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోని కాంగ్రెస్ పార్టీ పాత్రలో వచ్చిన పరిణామాన్ని — పాలకపక్షపాత్రనుంచి ప్రతిపక్షపాత్రకు మారిన పరిణామాన్ని — వీక్షించిందని శ్రీ సుందరరామ్ అంటారు. ఆయన పరిశోధన ప్రధానంగా ఈ క్రింది అంశాలపై కేంద్రీకృతమైంది: (i) 1975-1985 సంవత్సరాలలో ఆంధ్రప్రదేశ్ విధానసభ లోపల, వెలుపల ప్రతిపక్షాలు పనిచేసిన తీరుతెన్నులను విమర్శనాత్మకంగా పరిశీలించటం; (ii) అధికారంలో ఉన్నప్పుడు, ప్రతిపక్షంగా వున్నప్పుడు, కాంగ్రెస్, తెలుగుదేశం పార్టీలు వ్యవహరించిన సరళులను పోల్చిచూడటం; (iii) ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజకీయాలదృష్ట్యా ఒకపార్టీ ఆధిపత్యం అనే సిద్ధాంతాన్ని విశ్లేషించటం.

శ్రీ సుందరరామ్ తన అధ్యయనం వర్ణనాత్మకంగా, విశ్లేషణాత్మకంగా, విమర్శనాత్మకంగావుందని చెప్పుకున్నారు. ప్రత్యేకంగా ఏదో ఒక హైపోథిసిస్ అంటూ ఏమీలేకపోయినా, అందుబాటులో వున్న సాక్ష్యాధార ప్రాతిపదికపై కొన్ని సాధారణ సూత్రాల్ని రూపొందించటమే దాని లక్ష్యంగా కనిపిస్తోంది. రాజకీయ పార్టీలు అధికారంలో వున్నప్పుడు ఏ విధంగా వ్యవహరిస్తాయో, ప్రతిపక్షంలో వుండగా అవి అనుసరించే వ్యూహమేమిటో వివరించటమే పరిశోధకుని ధ్యేయమని భావించవచ్చు.

తన సిద్ధాంతవ్యాస సమాచార సేకరణ నిమిత్తం శ్రీ సుందరరామ్ అధికారపూర్వకంగా పరిగణనపొందిన రాజకీయ పార్టీల నాయకుల్ని ఇంటర్వ్యూ చేయటంతో పాటు, సుప్రసిద్ధ రాజనీతి శాస్త్రజ్ఞులతో కూడా అవసరమైన చర్చలు జరిపారు. యథార్థవిషయసేకరణకు తోడుగా, విశ్లేషణాత్మక పద్ధతుల్ని అనుసరించారు. 1975-1985 సంవత్సరాలలో కేంద్ర, రాష్ట్ర శాసనసభల కార్యకలాపాలకు సంబంధించిన నివేదికలు ఆధారంగా ప్రతిపక్ష పాత్రను అవగాహన చేసుకోవడానికి అవసరమైన విశేషాల్ని మనముందుంచారు; భారత రాజకీయవ్యవస్థపైనా, ప్రత్యేకించి శాసనసభలలో జరిగే చర్చలపైనా, వార్తా పత్రికలలో వెలువడిన వ్యాఖ్యల్ని ఆధారంగా చేసుకున్నారు; ఆంధ్ర ప్రదేశ్ [illegible] ప్రచురితమైన అనేక గ్రంథాల్ని, పరిశోధనా వ్యాసాల్ని, ప్రముఖ సాంఘిక శాస్త్రవేత్తల్ని, పత్రాల్ని, వివిధ రాజకీయపార్టీల ఎన్నికల ప్రణాళికల్ని సంప్రదించారు. శాసన సభ లోపల, వెలుపల ప్రతిపక్ష పాత్రను సక్రమంగా అంచనా వేయటంకోసం ప్రైవేట్ వ్యక్తుల వద్దగల సమాచారాన్ని సైతం సేకరించటం జరిగింది.

శ్రీ సుందరరామ్ తన పరిశోధనా గ్రంథాన్ని ఎనిమిది అధ్యాయాలుగా విభజించారు. మొదటి అధ్యాయంలో తన పరిశోధనా సమస్య ప్రాధాన్యాన్నీ, పరిధినీ, అధ్యయన పద్ధతినీ వివరించి ఇప్పటి వరకు వెలువడిన సాహిత్యాన్ని సమీక్షించారు. రెండో అధ్యాయంలో, ప్రజాస్వామ్యవ్యవస్థలో ప్రతిపక్షస్థానానికి సంబంధించిన వివిధ అంశాల్ని ప్రస్తావించారు. మూడో అధ్యాయంలో స్వాతంత్ర్యసిద్ధినాటినుంచి 1982 వరకు దేశరాజకీయాలలో కాంగ్రెస్ ఆధిపత్యం, కాంగ్రెస్‌లో నెహ్రూకుటుంబం ఎదురులేని అధికారం; 1969-1971 సంవత్సరాలలో కేంద్రంలో కాంగ్రెస్ రాజకీయాధికారం; 1967 సార్వత్రిక ఎన్నికలఫలితంగా రాష్ట్రాలలో ప్రతిపక్షసంకీర్ణ ప్రభుత్వాలు; 1971-1977 సంవత్సరాలలో శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీ నాయకత్వంలో కాంగ్రెస్‌కూ దేశానికీ లభించిన వినూత్న రాజకీయ సుస్థిరత; 1977-1980 సంవత్సరాలలో కేంద్ర, రాష్ట్రప్రభుత్వాలు కాంగ్రెసేతర రాజకీయపక్షాల హస్తగతం కావటం; 1980 లో జరిగిన ఏడో లోక్‌సభ ఎన్నికలలో ఇందిరాగాంధీ నాయకత్వంలో కాంగ్రెస్ తిరిగి అధికారాన్ని చేపట్టడం; ఆంధ్రప్రదేశ్, కర్ణాటక, అస్సాం రాష్ట్రాలలో కాంగ్రెసేతర పక్షాలు ప్రభుత్వాన్ని చేజిక్కించుకోవడం; 1956-1983 సంవత్సరాలలో ఆంధ్రప్రదేశ్ రాజకీయాల దృష్ట్యా ఏకపక్ష ఆధిపత్య సిద్ధాంతం — వీటన్నిటినీ చర్చించారు.

నాలుగో అధ్యాయంలో, పరిశోధకుడు ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభలో 1978-1983 సంవత్సరాలలో ప్రతిపక్షంగా జనతాపార్టీ పాత్రను పరిశీలించారు. అయిదో అధ్యాయంలో 1983-1984 సంవత్సరాలలో ప్రతిపక్షంగా ఇందిరా కాంగ్రెస్ ఆంధ్రప్రదేశ్ శాసనసభలో నిర్వహించిన పాత్రనూ, ఆరో అధ్యాయంలో జనతా, భారతీయజనతా; ఇందిరా కాంగ్రెస్, కమ్యూనిస్టుపార్టీలు ప్రతిపక్షాలుగా 1975 - 1985 సంవత్సరాలలో శాసనసభ వెలుపల వ్యవహరించినతీరునూ సమీక్షించారు. ఏడో అధ్యాయంలో, ఒక రాష్ట్రశాసనసభలో ప్రతిపక్షంగా జాతీయ స్థాయిలో పాలకపక్షమైన ఇందిరాకాంగ్రెస్ నిర్వహించిన పాత్రనూ, జాతీయస్థాయిలో పార్లమెంటులో, ప్రధాన ప్రతిపక్షం ప్రాంతీయపార్టీ అయిన తెలుగుదేశం పని చేసిన తీరునూ, తులనాత్మకంగా పరిశీలించారు. ఎనిమిదో అధ్యాయం అంతకు ముందు ప్రస్తావించిన అంశాల్ని సంక్షిప్తీకరించే ముగింపు అధ్యాయం.

జాతీయ స్థాయిలో, రాష్ట్ర స్థాయిలో, రాజకీయాల్ని ప్రత్యేక శ్రద్ధాసక్తులతో అధ్యయనం చేయదల్చుకున్న వారందరికీ శ్రీ సుందరరామ్ విశ్లేషణాత్మక పరిశోధనాకృషి ఎంతో సహాయకారి అయితే, విశ్వవిద్యాలయ పరిధిలో అనేక పరిమితులకు లోబడి పరిశోధకునిగా శ్రీ సుందరరామ్ భారత రాజకీయ వ్యవస్థ మెరుగు పడటానికి విశ్లేషణాత్మక సూచనల్ని చేయక పోవటంలో ఆశ్చర్యంలేదు కాని, ప్రజాభిమానాన్ని చూరగొనిన పత్రికల్లో వ్యాస రచయితగాకూడా సుపరిచితులైన ఈ పరిశోధకుడు మరింత ధైర్యం—, ఓపిక వల్లనా భావవ్యక్తీకరణకు వయసులో తన డాక్టరేట్ సిద్ధాంత వ్యాసానికి పూర్తి న్యాయం చేకూర్చగలరని ఆశిద్దాం. ★

సినిమా

(7వ పేజీ తరువాత)

పాకులు అద్దెకు తీసుకున్నారు, సభ తొమ్మిదిన్నరకు ప్రారంభమైంది. ఉపన్యాసాల అనంతరం 10 గం 25 ని.లకు సరోద్ విద్వాంసుడు ఉస్తాద్‌అలీఖాన్ పై డాక్యుమెంటరీ చిత్రప్రదర్శన ప్రారంభమైంది. ఈ చిత్రం కాలపరిమితి 63 నిమిషాలు. కాని, ఆ థియేటర్‌లో 11 గంటలకు ప్రదర్శించే మార్నింగ్‌షోకు టిక్కెట్లు కొన్న ప్రజలు తలుపులు తోసుకొని థియేటర్‌లోకి గుంపులు గుంపులుగా దూర బడ్డారు. ఈ గొడవతో ప్రదర్శిస్తున్న డాక్యుమెంటరీ చిత్రాన్ని అర్ధాంతరంగా ఆపివేయవలసివచ్చింది. ఈ రసాభాసకు కారకులైన అధికారులపై తగిన చర్య తీసుకుంటామని సమాచార ప్రసారాల శాఖా మంత్రి శ్రీ పి. ఉపేంద్ర అన్నారట. ఇటువంటి కార్యక్రమాలను పబ్లిక్ థియేటర్లలో నిర్వహించేటప్పుడు కాలానికి విలువనిస్తూ ఎంతో జాగరూకత వహించవలసిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది.

బాలు సరసన రాధ, రేఖ

కె. బాలచందర్ నిర్మించే "శిఖరం" తమిళ చిత్రంలో ఎస్. పి. బాలసుబ్రహ్మణ్యం భార్యగా రాధ, ప్రేయసిగా రేఖ నటిస్తున్నారు. కథ, మాటలు, దర్శకత్వం : అనంత్.

"చిన్నకోడలు"

నెల్లూరీయుడు పి. చంద్రశేఖరరెడ్డి సమకూర్చిన కథ. సురేష్, వాణీవిశ్వనాథ్, రాజా, ఈశ్వరరావు, అశోక్ కుమార్, ధర్మవరపుసుబ్రహ్మణ్యం, ప్రభాకరరెడ్డి, జ్యోతి, సుధారాణి, రవీంద్రరెడ్డి, రూపిణి తారాగణం. మాటలు: డి. వి. నరసరాజు, పాటలు : మల్లెమాల, సీతారామశాస్త్రి, సంగీతం : బప్పీలహరి, దర్శకత్వం: కె. వాసు.

పాత్రికేయులపై దురుసు ప్రవర్తన

హైద్రాబాద్‌లో సినిమా కంపెనీలకుమల్లే సినిమా జర్నలిస్టులు, సినిమా ప్రెస్‌ఫోటోగ్రాఫర్లు అంతకంతకు ఎక్కువవుతున్నారు. ప్రీరిలీజ్ మరీను. "జగదేకవీరుడు-అతిలోకసుందరి" చిత్ర శతదినోత్సవానికి ఫిలిమ్ పాత్రికేయులు చాలా మంది హాజరయ్యారు. వీళ్ళందర్నీ కొందరు చిరంజీవి నిర్మాతలు దూరంగా తోశారట. చిరంజీవి మెహర్బానీకోసేనిర్మాత కె.ఎస్. రామరావు ఒక పాత్రికేయుడ్ని "గెట్ అవుట్" అన్నాడట. డైరెక్టర్ వినిశెట్టి రవిరాజా అసభ్య పదజాలంతో తిట్లవర్షం కురిపించాడట. "ఆంధ్రపత్రిక" ప్రెస్‌ఫోటోగ్రాఫర్ జి. రమేష్‌ను, మరోపత్రిక ఫోటోగ్రాఫర్ నాగేందర్‌లను ఫోటోలు తీయకుండా మరికొందరుఆటంకపరిచారట. పత్రికారంగాన్ని కించపరిచేరీతిలో ప్రవర్తించిన పరిశ్రమ ప్రముఖులు ప్రవర్తించడంపట్ల హైదరాబాద్‌లోని ఫిలిమ్ క్రిటిక్స్ అసోసియేషన్ వారు అత్యవసర సమావేశాన్ని ఏర్పాటు చేసి, తమ తీవ్ర నిరసనను తెలియజేశారు.

"బ్రహ్మర్షి విశ్వామిత్ర" షూటింగ్

"తెలుగుదేశం పార్టీ వ్యవహారాలలోనూ, నేషనల్ ఫ్రంట్ కార్యకలాపాలలోనూ క్షణం తీరికలేకుండా ఉన్నందువల్ల 'బ్రహ్మర్షి విశ్వామిత్ర' చిత్రం షూటింగ్ పూర్తికాలేకపోయింది. ఎంత నింపాదిగా తయారైతే అంత మనోహరంగా కళాఖండంగా రూపొందుతుందని నా విశ్వాసం" అన్నారు ఎన్. టి. ఆర్. "బ్రహ్మర్షి విశ్వామిత్ర" షూటింగు ఆగస్టు చివరి వారంలోకూడా జరిగింది.

రైతురాజ్యం

నెల్లూరీయుడు పి. చంద్రశేఖరరెడ్డి దర్శకత్వం వహిస్తున్న చిత్రం రైతు రాజ్యంలో కృష్ణ, కాంతిమతి, శారద, పి. ఎల్. నారాయణ, బాబూ మోహన్, టి. నిర్మల మున్నగువారు పాత్రధారులు. స్వర్గీయ కోదండపాణి పుత్రుడు ఈశ్వర్ ఈ చిత్రానికి సంగీతమిస్తున్నారు. ★

ప్రకటన

కావలి తాలూకా కావలి పట్టణకాపురస్తురాలు శ్రీమతి సమాధి పేరమ్మ కావలి పట్టణము లోయున్న స్థలములకు అనువైన పట్టా నంబరు 848 కొడమాగాణి సర్వే నంబరు 984/4బి లోగల య 0-61 ట్లు భూమిని మార్లయంటు అయినటువంటి కావలి పట్టణ కాపురస్తురాలు శ్రీ పోతర్తి వెంకటేశ్వర్లు భార్య శ్రీమతి పోతర్తి ప్రమీల అనువారివద్ద రు. 15,000/- లు తీసుకొని 15-10-88 దున రిజిష్టరు అడుమానం పెట్టడము జరిగినది. సదరు బాకీలోనికి ఇప్పటివరకు ఏమిన్ని చెల్లించలేదు. కావున పై ఆస్తి మీద మాకశీరాదురాలకు బాకీ వసూలు చేసుకొనుటకు First Charge కలదు. పైఆస్తిని ఎవరైనా కొనుట కు ప్రయత్నము చేసిన యెడల మా కశీరాదురాలు వాకీకి సదరు విక్రియం బద్ధగించదు.

-యం. వెంకటనారాయణ
అడ్వకేటు, కావలి

కావలి డి॥ ము॥ కోర్టులో

సక్సెషన్ సర్టిఫికేటు
O. P. No. 10/90

1) యం. వాసుదేవమూర్తి,
2) యం. సుధాకర్, 3) టి. భారతి,
4) ఎన్. హేమలత -పిటిషనర్లు

Vs.

లేదు -రెస్పాండెంట్లు

ఈ నంబరున పిటిషనర్లు తనిపోయిన యం. రామమూర్తికి తమను వారసులుగా నిర్ణయించి తమకు సక్సెషన్ సర్టిఫికేటును ఇప్పించమని కోరి పిటిషన్ పెట్టుకొన్నందుకు ఎవరికైనను ఆక్షేపణలు వున్న యెడల పైకోర్టుకు 15-10-90తేది హాజరై ఆక్షేపణలు తెలుపుకోవలసినది. లేనియెడల పరోక్షముగా తీర్మానించబడును.

వాయిదా 15-10-90

-యం. వి. నారాయణ
పిటిషనర్ల అడ్వకేటు

రిజర్వేషన్లు

(2 వ పేజీ తరువాయి)

దేశంలోని కాంగ్రెస్ పార్టీ మాదిరిగానే వ్యవహరించి తీసుకోవడానికి కూడా కారణమదే! అయితే రాజీవ్ గాంధీ కొంత మేరకోచింతో అయినప్పటికీ, రిజర్వేషన్లకు ఆర్థిక ప్రాతిపదిక కల్పించాలని సూచించారు. రాజకీయ కారణాల అయోమయమైనా సామాజిక చలనం గావ్యపిడమే.

అయితే, ఆర్థిక స్తోమత ప్రాతిపదికగా రిజర్వేషన్లు కల్పించడానికైనా వి. పి. సింగ్ వెనుకాడవలసిన అవసరం ఎందుకేర్పడుతున్నదో అయోమయం. ఆర్థికంగా, సామాజికంగా బలహీనులైనవారికి దేయూతనివ్వడమే రిజర్వేషన్ల విధానపు మౌలిక ధ్యేయమైనప్పుడు, ఆర్థికంగా బలో పేతులైనవారికి సౌకర్యాలెందుకు వర్తింప చేయాలి? పదివేలు జీతం తీసుకునే ఐఏఎస్ అధికారి పిల్లలకో, లక్షల ఆస్తిపరుడైన వ్యాపారి కుమారుడికో 'కులం' పేరుతో ఉద్యోగం కల్పిస్తే, అగ్రకులంలో పుట్టిన పాపానికి పూటకు గతిలేని బడుగు కుటుంబపు పిల్లలకు వస్తుంతో మానసిక వేదనకు సాంఘిక న్యాయం సాధించినట్టౌతుందా?

వెనుకబడిన తరగతులలో కోట్లకోట్లు కూడబెట్టిన కోటీశ్వరులున్నారు; లక్షల్లో ఇన్‌కంటాక్సు కట్టే వ్యాపారులున్నారు; కలెక్టర్లుగా, ఐఏఎస్ అధికారులుగా పనిచేసే ఉన్నతోద్యోగులున్నారు; రాష్ట్రంలో, కేంద్రంలో మంత్రిపదవులలంకరించిన వారున్నారు. ఎమ్మెల్యేగా గెలవడానికి సునాయాసంగా రెండుకోట్లు వెదజల్లే తాలూకాలు, పెట్టిక్కు తల్లగిసుకొని ప్రతికే గిరాకీ కుడ్డీ 'కులం' పేరుతో ఒరేగాట కల్లి, సౌకర్యాలందిపడం ధర్మసమ్మతమౌతుందా?

సేల్స్‌టాక్సు ఇన్‌కంటాక్సు కట్టేవాడు; ప్రభుత్వ సంస్థలనుంచి లక్షల కోట్లు సహాయంగా పొంది పరిశ్రమలు స్థాపించినవాడు; ఏటా లక్షల్లో వ్యాపారం చేసేవాడు; తన పిల్లలను నెలకు బరాబరు వేల అప్పులతో పబ్లిక్ స్కూళ్ళలో చదివించగలిగిన స్థోమతగల్గిన వాడు; ఉన్నతోద్యోగాలలో ఉన్నవాడు రిజర్వేషన్ల పేరు చెప్పుకుని అవకాశాలను ప్రక్కదారి పట్టించడానికి వి పి సింగ్ వెసులుబాటు చేస్తున్నాడంటే, ఈ నిర్ణయంద్వారా రాజకీయ లబ్ధి పొందడానికి ఆయనెంత తహతహలాడుతున్నాడో చెప్పనక్కరలేదు.

వాస్తవానికి ఈ ఒక్క నిర్ణయంవల్ల వి పి సింగ్ రాత్రికిరాత్రి దేశంలో వెనుకబడిన తరగతులవారి తిరుగులేని నాయకుడైపోయారు. భారత స్వాతంత్ర్య చరిత్రలో ఏ ప్రతిపక్ష నాయకుడూ సాధించలేని విజయం అది. దానివల్ల దేశానికి జరిగే అనర్థం ఎటువంటిదైనాకాని, వి పి సింగ్ జనతాదళ్ పార్టీకి ఒక స్వంత ఓటు బ్యాంకు ఏర్పడింది. దేవిలాల్ తిరుగుబాటు చేసినా, ఆ తరువాత దూరమైనా తనంతటతానుగా రాజకీయాలలో బ్రతకడానికి అవసరమైన దారిని వెతుక్కున్నారాయన.

అందువల్లనే రాజీవ్ రిజర్వేషన్లకు ఆర్థిక ప్రాతిపదికను సమ్మతిస్తే, ఆ ఓటు బ్యాంకు దివాలా తీస్తుందేమోనని భయమాయనకు. తన నిర్ణయంవల్ల దేశంలోని కోట్లాది ప్రజలు అన్యాయమైపోతారన్న నిజం వి పి సింగ్‌కు తెలుసు; కులం అడ్డం పెట్టుకొని వెనుకబడిన తరగతుల సంపన్నులు సైతం సర్వసౌకర్యాలూ అనుభవిస్తుండే, సర్వం ధారబోసి చదువుకొని జీవనాధారంకోసం తాపత్రయపడే అగ్రవర్ణాల పేదల బ్రతుకులు అంధకారబంధురమై పోతాయన్న వాస్తవమూ వి పి సింగ్‌కు తెలుసు; ఈ దుందుడుకు నిర్ణయంవల్ల దేశంలో సామాజిక వాతావరణం కలుషితమౌతుందని, కులాలపేరుతో ప్రజల్లో భేదాభిప్రాయాలు తలెత్తే ప్రమాదముందని వి పి సింగ్‌కు తెలుసు; కేంద్ర సర్వీసులలో రిజర్వేషన్లు అమలుచేసినంత మాత్రాన వెనుకబడిన తరగతులవారికి జీవితాలలో వెలుగులు నిండవన్న సంగతీ తెలుసు. అయినా ఆయన తనదారిని మార్చుకోవడానికి సిద్ధంగాలేరు. విద్వేషపూరితమైన ఆందోళనకూ ఆయన చలించడంలేదు. తన భవిష్యత్తుతో ముడిపడిన సమస్య ఇది. దాన్ని దృఢ నిశ్చయంగా పరిష్కరించుకోవలసిన సమయం ఆసన్నమైంది.

రిజర్వేషనువల్ల దేశానికి జరగబోయే మరో ప్రమాదం ప్రతిభకు నిరాదరణ. దాని విషయం మైవారం చర్చించుకొందాం!

★

పినాకినీతీరం

(3 వ పేజీతరువాయి)

టవునులో పలుకుబడిగల్గిన కాంగ్రెస్ వర్గాలతో ఒకటి ఆయనకు ప్రత్యక్షంగా వ్యతిరేకం. రెండవది అర్థహృదయంతో అనుకూలం. కొత్తగానైనా కాంగ్రెస్‌లో మూడవ వర్గ ఆవిర్భావానికి అవకాశముంటేనో, లేక పాతవర్గాలలో ఒకదానితో కొత్తవర్గం అంటూ ఒకటి ఏర్పడి కలిస్తేనో తప్ప కాంగ్రెస్ వ్యతిరేకులతో జనార్దనరెడ్డి టవునులో రాజకీయం చేయలేరు. ఈవారం టవునులో జరిగిన సభలలో రమేష్‌రెడ్డి పూర్వాశ్రమంలో తన శిష్యుడు అని; రమేష్ రెడ్డి - శాసనసభ్యుడు జె కె. రెడ్డి కలిసి పనిచేస్తే నెల్లూరు టవును మూడుపూలు ఆరుకాయలుగా అభివృద్ధి చెందగలదని జనార్దనరెడ్డి పదేపదే చెప్పడంలో కొత్త రాజకీయ ధ్వనులేవి వినిపించడంలేదా! నా అంతఃకర్ణపుటాలకు మాత్రమే వినిపిస్తున్నాయంటారా?

జనార్దనరెడ్డి నెల్లూరుటవునులో ప్రారంభించిన నూతన్న రాజకీయ ప్రయోగఫలితాలనుగూర్చి నాకు సందేహాలు కలగకుండా పోవడంలేదు. గతంలో రెండు ప్రయత్నాలు జరిపారు; రెండూ తనకు వికటించాయి. అటువంటప్పుడు మూడవదిమాత్రం విజయవంతమవుతుందని నమ్మకమేమిటి? ఎవరు ఎన్ని సలహాలైనా చెప్పవచ్చు; సూచనలైనా చేయవచ్చు; వాటిని ఆచరించడంలో తమ పలుకుబడి ప్రభావాలను ప్రయోగించవచ్చు. కాని ఇటువంటి సమయాల్లో సొంత ఆలోచన, సొంత అంచనా సరైన నిర్ణయానికి దారితీస్తుంది. రాజకీయ దురంధరుడైన జనార్దనరెడ్డికి చెప్పగలిగిన వాడ్ని కాదునేను!

మరొక విషయం; పెద్ద పెద్ద కోర్కెలు లేని రాజకీయవాది ఈ రోజుల్లో కన పడడు. అర్హతానర్హతలను, వృదిలానుకూలాలను, అవకాశాలు అనుకూలాలను ఎవ్వరూ చూడడం లేదు; శాసనసభ్యత్వానికి పోటీచేస్తున్న సమయంలోనే మంత్రి అయిపోతున్నట్లు కాబోతో ప్రచారం జరుపుకుంటున్న రోజులు. పైకిఎక్కడానికి ఏ కొమ్మ దొరికితే ఆ కొమ్మ పట్టుకుంటున్న రోజులివి. స్వీయశ్రేయం తప్ప స్నేహాలు విశ్వాసాలు తలపుకే రానిరోజులివి. అటువంటి ఈ మాయదారిరోజుల్లో వాడైతే స్వతంత్రిస్తాడు, ఎదురు తిరుగుతాడు; వీడైతే అణగిమణిగి పడివుంటాడను కోవడం భ్రమమాత్రమే. అందరూ అందరే!

నిజాయితీగానో, ఇల్లు వాకిలి కలిగిన వారుగానో ఒక మంత్రిగారు అరుమంది శాసనసభ్యులకు నెల్లూరు టవును నెలవు. వీళ్ళందరూ కాంగ్రెస్ సభ్యులే నెల్లూరు టవును రాజకీయమంటే ఎంతమంది ముఖ్యులకు సంబంధం వుండేదో, ఎంత జటిలమైందో దీన్నిబట్టే వూహించుకోవచ్చు!

NJU (signature)

సన్మానం

(2 వ పేజీ తరువాయి)

మోటార్ సైకిలు ఎక్కనివారికి అంతటి అనుభూతిని కల్గించడానికి కాబోలు సభా నిర్వాహకులు అభినందన సభకు రేణాంపట్టాభిరామరెడ్డి వతవాటయం మిద్దెమీద ఏర్పాటుచేశారు. చిటాడుగాళ్ళన్న ఆమెట్లను సహస్రమాసోపజీవులైన వై. బి. రెడ్డి, మరపూరు కోదండరామరెడ్డి, గోపాలరెడ్డి గారలు అవలీలగా ఎక్కగలిగారుగాని, తక్కినవారికి కాస్త ప్రయాస అనిపించింది. ఏదుకొండలెక్కిందే వేంకటేశ్వరుడు కనపడడుగదా; అట్లనే మెట్లెక్కే శ్రమతీసుకోగలిగినవారికే ఆ అభినందన సభ వైభవభాగ్యం కలిగింది!

పేరుపేరు చెప్పలేముగాని పూలమాలలు కతమైనా గోపాలరెడ్డిగారి మెడనలంకరించి వుంటాయి. అందులో కళ్ళను ఆకర్షించింది యడ్లపల్లి గోవిందుశెట్టిగారి ఎర్ర రోజామాల! అభినందన సభ సూత్రధారుడు శ్రీ అగస్త్యరెడ్డి వెంకురెడ్డి తన స్వాగతోపన్యాసంలో అందమూ ఆడంబరమైన పదవిన్యాసంతో శ్రోతలను హరింగాష్టేశాడు అనువాదాలు, స్వీయరచనలు మూలంగానేగాక, గోపాలరెడ్డిగారు, జనం ఖ్యాతమైన సాహిత్య సాంస్కృతిక సభలతో, సాహితీవేత్తలతో సన్నిహిత సంబంధాలు నెరపడంద్వారాకూడా ఎనలేని భాషాసేవచేశారని వెంకురెడ్డిగారు వెలిబుచ్చారు. గోపాలరెడ్డిగారు తన జైవ వచనకవితా బాణీలో పద్దెనిమిది కావ్యాలను వెలువరించారని; అంతకంటే గొప్పవిషయం వాటికి అద్భుతంగా నామకరణం గావించడమంటూ — శశాంకరేఖలు, గులాబిరేకులు, హంసతూలికలు, పుష్పమాలికలు — పేర్లను వుదహరించి, సొగసైన ఈ నామకరణాలకే గోపాలరెడ్డిగారికి ఒక డాక్టరేట్ ఇవ్వవచ్చునన్నారు శ్రీ వెంకురెడ్డి.

కళాప్రపూర్ణ మదుపూరువారి వుపన్యాసం జీవిత చరిత్ర పద్ధతిలో సాగింది — దేశానికి ధ్యాతరెడ్డిగా నాయకుడుగా ఆయన గోపాలరెడ్డిగారిని అభినందించారు. న్యాయవాది శ్రీ పి వి. రమణారెడ్డి గోపాలరెడ్డిగారికి విశ్వపౌరసత్వం కట్టారు. సౌందర్యపోషకుడైన గోపాలరెడ్డి పరోక్షంగానైనా దైవోపాసకుడేనంటూ, తన వాదానికి బలంగా గోర్కీ - టాల్‌స్టాయ్ వుదంతం వుదహరించారు. యువకవి శ్రీ మోదా గోపాలరెడ్డిగారు భారతరత్నం అన్నారు. రమణీయ రామాయణ కవి శ్రీ దుగ్గిరెడ్డి రమణయ్య బుచ్చిలో హైస్కూలు విద్యార్థిగా గోపాలరెడ్డిగారి వ్యక్తి సత్యాగ్రహాన్ని చూచి జీవితంలో స్ఫూర్తిపొందానన్నారు. గోపాలరెడ్డిగారి కవితలు వాస్తవానికి సన్నిహితంగా, హృదయాన్ని అలరించేవిగా వుంటాయన్నారు. న్యాయవాది - వర్ధమాన సమాజం అధ్యక్షుడు శ్రీ మాడభూషి సుందరాచారి గోపాలరెడ్డిగారిలోని మూడు విశిష్టగుణాలను వివరించారు. ఒక వ్యక్తిలో ప్రతిభవున్నదని తన మనసుకువస్తే, వారు కోరకుండానే సహాయపడి ప్రోత్సహించే తత్త్వం ఆయనది అన్నారు. ఆయన కవిత ప్రత్యేకబాణీలో వుంటుందని సుందరాచారి వెలిబుచ్చారు.

జిల్లా గ్రంథాలయసంస్థ రిటైర్డ్ కార్యదర్శి శ్రీ కె రఘురామిరెడ్డికూడా వుపన్యసించారు. ఆయన ప్రసంగమంతా జ్యోతిషంమీద సాగింది. శ్రీ పర్చూరు వెంకటేశ్వర్లు అభినందన పద్యాలు చదివారు.

చివరన్న గోపాలరెడ్డిగారు అభినందన సభ నిర్వాహకులకు కృతజ్ఞతలు చెప్తూ, తన అమెరికా పర్యటనను సుదీర్ఘంగా వివరించారు. ఆయన ప్రసంగింపుంటే ఆయనతోటి మనమూ అమెరికాలో తిరుగుతున్నట్టుండింది. ★

Edited, Printed & Published by N. Dolendra Prasad at the Zamin Ryot Press - Nellore